

ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

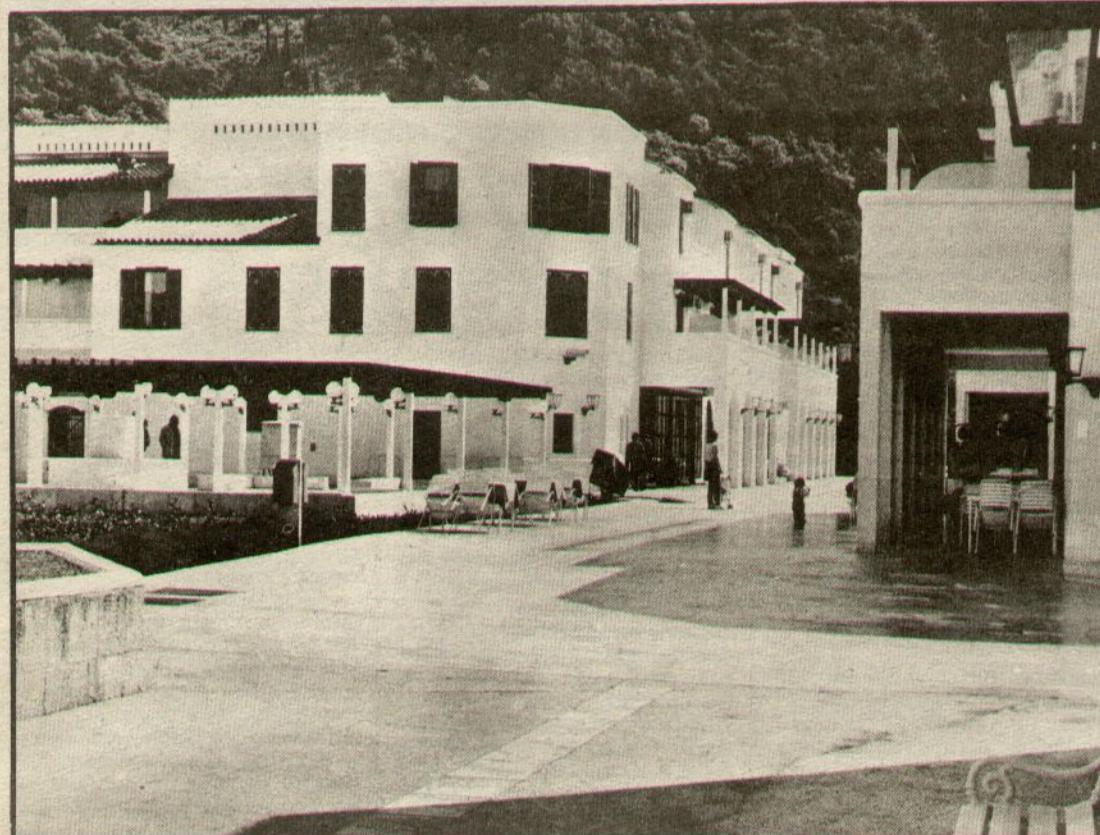
ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XVIII

БРОЈ 369

24. АПРИЛ 1990.

ЦИЈЕНА 4 ДИНАРА

НОВИ ОБЈЕКТИ И ПРВИ ГОСТИ НА СЛОВЕНСКОЈ ПЛАЖИ

ОТВОРЕН "АЛЕКСАНДАР II"

У Туристичком насељу "Словенска плажа", отворен је нови хотел "A" категорије "Александар II" са 206 кревета.

Хотел је саграђен средствима швајцарске акционарске фирме "Холдинг Милер" из Арана у износу од 3 милиона и 150 хиљада швајцарских франака и 150 хиљада долара.

Ова швајцарска фирма је изградила прошле године хотел са 236 кревета такође на словенској плажи. Хотели су пројектовани по жељи инвеститора, али је строго вођено рачуна о урбанистичком пројекту Јанеза Кобеа.

Уговором је предвиђено, да "Холдинг Милер" хотеле користи 15 година по 120 дана годишње. Послије тог времена обадва хотела прелазе у власништво будванској турizmu.

На договору, 14. априла, када је хотел представљен инвеститору, одржан је саст-

анак представника "Холдинг Милера" и "Будванске ривијере", коме је присуствовао и Ханс Петер Хаури, директор Удружене швајцарске банке, који је изменђу осталог казао:

— Ми ћемо вас радо финансијски пратити у свим вашим пословима у Будви, јер смо се увјерили, да је ово подручје створено за високи туризам.

На овом састанку смо чули, да је договорено, да се већ од јесени почне градити на "Словенској плажи" још један хотел са 239 кревета и забавним центром, што ће стајати око 20 милиона долара.

— Постигнут је договор и за изградњу још 1.200 кревета екстра класе, чиме ће бити у потпуности завршена изградња "Словенске плаже". Овај дио од "Словенске плаже" (до поште) стајаће 70 милиона долара, рекао је Маркус Ајхенбергер, власник "Холдинг Милера".

С. Паповић

НА ЈАДРАНСКОМ САЈМУ

ИЗЛОЖБА „ТУРИЗАМ И ИСХРАНА”

НА Јадранском сајму од 3. до 6. априла одржана је 18. изложба „Туризам и исхрана“ на којој је учествовало 250 излагача из читаве земље. Учеснице и гости овог традиционалног скупа произвођача прехrambenih и пољoprivrednih производа и потрошача уочи туристичке сезоне, поздравили су у име организатора и домаћина директор Јадранског сајма Јанко Ракњатовић и предсједник СО Будва

Ђорђије Прибиловић, а сајам је отворио др Радоје Контић, предсједник Извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе. Обраћајући се учесницима и гостима, др Радоје Контић је посебно нагласио улогу пољoprivredne и туризма у развоју Црне Горе.

Ово је, иначе, трећа овогодишња приредба на Јадранском сајму. Након комерцијалног уговарања текстила, коже и обуће, Салона намештаја, опреме и

унутрашње декорације, изложбе „Туризам и исхрана“, 1. маја се отвара и траје до 1. новембра Базар мале привреде, (домаћа радиност, сувенири и занатство). Међународна изложба научнице, опреме, спорта, рекреације лова и риболова одржава се од 15. до 18. маја, од 28. до 30. маја биће 16. изложба земаља у развоју. Јећни сајам отвориће се 15. јуна и трајати до 15. септембра.

МОМИР БУЛАТОВИЋ НА ТРИБИНИ У ПЕТРОВЦУ

НАСТАВИТИ КОНГРЕС

За Савез комуниста Југославије једино је рјешење наставак 14. ванредног конгреса и за то постоје реалне могућности—нагласио је предсједник Предсједништва ЦК Савеза комуниста Црне Горе mr Момир Булатовић, на трибини коју су у спомен-дому „Црвена комуна“ 21. априла организовале основне организације СК мјесних заједница Петровац и Свети Стеван.

У свом излагању и одговорима на питања присутних,

Булатовић је говорио о тренутном стању и односима у Савезу комуниста Југославије, национализмима, изборима, раду партијске администрације, односима у Федерацији...

Савез комуниста Црне Горе активно ради на модернизацији свог садржаја и метода рада, а промоција тих новина, рекао је Булатовић, биће у Петровцу, мјесту које је било прва комунистичка општина на Јадрану.

У РОДНОЈ КУЋИ СТЕФАНА МИТРОВА ЉУБИШЕ

МЕМОРИЈАЛНИ МУЗЕЈ

КОНАЧНО ће бити реализована једна стара идеја: у родној кући великог писца Стефана Митровића Љубише, у старијем граду, биће отворен меморијални музеј. У дјелу куће ће бити представљени живот и дјело најгlaснијег будванина, „Његоша у прози“, како га је назвала књижевна критика, али и дјела других знаменитих људи који су овде живјели и стварали.

У одјељењу спомен збирки биће представљено дјело Николе Мањанића, писца, дипломата и аутора прве југословенске инкунабуле штампане у Риму 1474. године, Крста Ивановића, пјесника, драмског писца и хроничара Будве који је овде рођен 1818. године а умро је у Венецији и сахрањен у цркви Свети Мојсије. Биће такође представљени живот и дјело авантуристе и аутора двадесетак књига, будванског пустолова Стјепана Зановића, као и још неколико стваралаца који су поникли на овом подручју.

У ОВОМ БРОЈУ:

- Шта су комунисти рекли о писму ЦК СКЈ
- Поново о вили „Топлиш“: Влада влада—закон страда
- Како су нас оцијенили гости Југотурска
- Како ради Демократска партија, а шта планира будућа Народна странка
- Како је уместо утврђивања одговорности настало вријеме дугог ћутања
- Чедо Вуковић: Над Будвом бијели јelen
- Шта доноси овогодишњи „Град—театар“

**СЛЕДЕЋИ БРОЈ
„ПРИМОРСКИХ НОВИНА“
ИЗЛАЗИ
15. МАЈА 1990. ГОДИНЕ**

СКУПШТИНСКА ХРОНИКА

ПЛАН ПРИВРЕМЕНИХ ОБЈЕКАТА

Вијеће удруженог рада и на сједницима одржаним 26. марта (након закључења прошлог броја „Приморских новина“), усвојила су Програм привременог коришћења неизграђеног градског грађевинског земљишта за 1990. годину којим је утврђено на којим локацијама се могу постављати привремени објекти, који се могу задржати, а који морају уклонити.

Нијесу усвојени предлог Одлуке о изјемама и допунама одлуке о грађевинском зе-

мљишту, предлог Одлуке о одређивању дјелова града у којим се не могу вршити одређене пословне дјелатности и предлог Одлуке о рјешавању стамбених потреба, јер прва и трећа није усвојена на сједници Вијећа мјесних заједница, а друга на Вијећу удруженог рада, па предстоји усаглашавање.

Иницирано је доношење Закона о престанку важења Закона о Регионалном водоводу и донијета Одлука о иступању општине Будва из Самоуправног споразума о оснивању Са-

моуправне интересне заједнице поштанског телеграфског и телефонског саобраћаја СР Црне Горе.

За предсједника Општинског суда за прекрајаје у Будви поново је изабрана Ковилька Ђачић.

Усвојене су информације о успјеху ученика на крају првог полуодишишта школске 1989/90. године у основним школама и Школском центру, и о раду Дјечјег вртића „Љубица Јовановић Маше“.

ШТО СА (КАДРОВСКИМ) СТАНОВИМА?

ВИЈЕЋЕ мјесних заједница није прихватило предлог за усвојење Одлуке о рјешавању стамбених потреба, а расправа се претворила у критику досадашње политике рјешавања стамбених потреба кадрова. Јер, како је истакнуто, кадрови су добијали станове или кредити-

те, а по истеку рока, мијењали радна мјеста па је тако стално недостајало и кадрова и станови. Од 15 приступних делегата за усвајање ове одлуке гласао је сам један!

О финансирању кадровских станови разговарало се и на сједници Друштвено-политичких

чког вијећа, иако оно није надлежно за доношење Одлуке о рјешавању стамбених потреба. У оквиру расправе о нацрту Буџета општине предсједник СО Ђорђије Прибиловић је предложио да се средства предвиђена за рјешавање стамбених потреба функционира усмјере за рјешавање социјалних проблема који су у нашој општини све више евидентни.

КОНКУРС ЗА ВОДОСНАБДИЈЕВАЊЕ

Делегати ВУР и ВМЗ су усвојили Информацију о проблемима водоснабдевања на подручју општине и акцентом на програмске активности „Водовода“ Будва и изградњи Регионалног водовода „Црногорско приморје“ и допунили је заједничкима:

—да се распише позивни конкурс с роком од 45 дана путем којег би сви заинтересовани могли предложити одређена рјешења водоснабдевања општине Будва,

—да се што прије окончјају започети разговори с представницима општине Цетиње и Бодови Цетиње о количинама

воде које би се уступиле општини Будва у току сезоне, и —да је потребно обавити разговоре с представницима Регионалног водовода „Црногорско приморје“ Тиват о могућностима добијања већих количина воде од прошлогодишњих, јер су се за то створили бољи услови.

ПИТАЊА ДЕЛЕГАТА

Колико има социјално необезбиђених грађана (породица), самохраних старијих особа, као и на који начин се обезбеђују на територији општине Будва? Навести износе помоћи као и друге начине.

Колико, (поименично) је појединца добило плац или други облик привилегије на територији општине Будва од 1945. до 1990. године као „заслужни грађани“? Да ли су добијали искључиво грађани Будве и навести заслуге.

Колико (поименично) грађана има друштвен стан и приватан кућу, односно више од једног друштвеног стана?

Да ли има неријешених случајева кривичних дјела а посебно која се односе на присвајање друштвене имовине, односно да ли је било блокирања у раду надлежних органа „одозог“ са нивоа Републике, односно са везом нивоа, за задњих десет година?

Ако има колико има друштвених станови који се користе искључиво преко туристичке сезоне и на који начин су добијени и по ком основу? (Драган Стојадиновић, делегат ВУР).

Чија је кабловска телевизија? Ко прави пројекте за укључење појединих дјелова града и ко их укључује и на који начин? Ко одговара и одржава ТВ пунктове у „Зета-филму“, на Спасу и Завали? (Јероним Драгичевић, делегат ВМЗ).

Шта ће учинити Скупштина општине Будва да ријеши питање погребне службе на својој територији?

Ко је надлежан и ко ће санирати пристаниште у Петровцу? (Станко Трговић, делегат ВМЗ).

Да ли постоји могућност да Будва већ у једном добије минимум садржаја потребних за одржавање пловила? Знамо да је Будва у међународном научним картама ушла као научницијији, па пошто су научним садржају потребне докази, рампе итд. тражимо кратак програм, и то не шта се намјерава учинити, већ што ће се учинити (конкретно), па ако нема могућности да се да на

јавни конкурс заинтересованим за обављање ових послова.

Шта учинити да се овог љета спријече потенцијални пожар на брдима Спас и Дубовици, јер су толико обрасла пустим растињем да је интервенција готово немогућа?

С обзиром на огромна друштвена средства уложена у објекте Цитадела и Градска кафана, који су сада на рубу пропадања и остављени на милост и немилост, да ли се може наћи рјешење путем закупа или конкурса, пошто за исте постоји пројектна документација? (Далибор Антониоли, делегат ВМЗ)

Када ће МЗ Петровац добити попис свих приватних угоститељских радњи, кафића, посластичарница и „једноставних угостиљских услуга“, са износима појединачног плаћеног пореза и других друштвених обавеза за 1988. и 1989. годину?

Шта је са Тржним центром у Петровцу, његовим завршетком изградње, статусом и будућим коришћењем објекта? Колико је средства Фонда за склониште уложено у објекат?

Зашто Извршни одбор СО није до сада дао тражени одговор МЗ Петровац о проблему дивље депоније смећа, и ко би био одговоран за евентуално преношење разних заразних болести (па и бјеснила) са исте, пожара, еколошког уништења околине и природне човјекове средине до саме плаже у Буљарици и Луцијама? (Илија Арменко, делегат ВМЗ)

Шта је утицало на опредељење да се у насељу солидарности у Будви да приоритет за изградњу кабловске телевизије. Ко је такву одлуку донио и колико је та инвестиција коштала? Дати списак лица која су се пријешичила на потезу од Старог града до Насеља солидарности као и износ средстава који су платили? (Крсто Дивановић, делегат ВМЗ)

Где се усмјерава редовни допринос за запошљавање? (Урош Зеновић, делегат ДПВ)

НА НАРЕДНОЈ СЈЕДНИЦИ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

КАКО СУ РАДИЛИ ОРГАНИ УПРАВЕ?

На заједничкој сједници свих вијећа Скупштине општине, закањеној за 27. април, највише тачка дневног реда посвећено је разматрању извјештаја о раду државних органа и органа управе у 1989. години: Одјељења за привреду и финансије, за народну одбрану, за урбанизам, грађевинарство, комунално-стамбене послове и катастар, за општу управу и друштвене дјелатности, за инспекционе послове, затим извјештај о раду Службе јавне безбедности, о рјешавању управних ствари и о активној Фонду за изградњу, одржавање и коришћење склоништа општине Будва. Делегатима ће се предложити усвајање одлуке о промјени Статута општине, о покретању поступка редовне ликвидације РО у оснивању „Стари град“, о уступању управе на ревизији друштвених урбанистичких планова Шумет-Свети Стефан и Бечићи. Предложено је и образовање комисије за уступање плацева путем замјене.

На одвојеним сједницама вијећа делегати ће се изјаснити о предлогу Буџета општине за 1990. годину, предлогу иновираног Програма обнове споменика културе за 1990/1991. годину и предлогу Плана употребе средстава за обнову и изградњу општине од катастрофалног земљотреса. Предложен је усвајање одлуке о накнадама за коришћење изграђеног градског грађевинског земљишта и одлуке о одређивању процента за утврђивање накнаде за градско грађевинско земљиште.

Програм привременог коришћења неизграђеног градског грађевинског земљишта, усвојен на посљедњим сједницама Вијећа удруженог рада и Вијећа мјесних заједница, допуниће се на основу предлога и захтјева о којима није одлучено на тим сједницама, а предложено је и доношење нове одлуке о јавном реду и миру и изјава Одлуке о комуналном реду. Расписаће се допунски избори за три делегата у Вијећу удруженог рада које треба изабрати уместо три којима је престао мандат. Делегати ће размотрити Информацију о остваривању превентивне социјалне политике и заштите у општини Будва, а предложено је и давање сагласности на статуте Јавног предузећа „Водовод и канализација“ и „Комунално-стамбеног јавног предузећа „Будва“.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА ДЕЛЕГАТА

Комунална инспекција је надлежна да установи неправилности и наложи домаћинствима да уреде своја дворишта и да их одржавају уредно без обзира да ли се њихови стамбени објекти користе или не користе за издавање туристима. То је регулисано Одлуком о комуналном реду-стоји у одговору Одјељења за инспекционе послове на делегатско питање Бранка Ђоковића.

На питање делегата Јуропе Зеновића зашто општина Будва не преузима робу из робних резерви је био 8.3.1990. године и то 3 тоне уља, и 5 тоне шећера, 29.3. Други контингент је пропуштен јер је „Витал“ из Титоговог Брбаса снизио цијenu уља на 13,50 динара и роком плаћања од 30 дана, с малопродајном цијеном од 15,20 динара. Истовремено цијена уља из робних резерви била је 16,00 динара с плаћањем у року од 15 дана, па је прихваћена понуда „Витала“ а пропуштена роба из робних резерви.

ИЗМЈЕНЕ У СТАТУТУ

ИЗМЈЕНЕ Устава и изборних прописа проузроковане су и промјену општинског Статута. Према предлогу предложених промјена мандат предсједника Скупштине општине и предсједника скупштинских вијећа биће четири године, без могућности поновног избора. Предсједник и потпредсједник Извршног одбора СО бираће се на четири године, а изузетно могу бити бирачи на исту функцију два пута узастопно.

Претходно изјашњавање радних људи и грађана о кандидатима за избор предсједника Скупштине општине и овлашћење Комисије СО за прописе која ће разматрати предлоге и захтјеве за давање аутентичних тумачења одлука и других аката које доноси Скупштина, али ће текст Статута бити краћи јер су из досадашњег статута брисане све одредбе које су регулисане уставним амандманима или изборним законима.

КОМУНИСТИ О ПИСМУ ЦК СКЈ

ТРАЖИ СЕ РЕФОРМА ПАРТИЈЕ

• Једногласно за јединствен СКЈ, али подијења мишљења о наставку конгреса

AКТИВНОСТ основних организација СК у нашој општини овог мјесеца протекла је у извјештају о писму Централног комитета СКЈ. На досад одржаним састанцима већина чланства се изјаснила за јединствен Савез комуниста Југославије, подржала писмо ЦК СКЈ и ставове предсједништва ЦК СК Џирне Горе, али је око конгреса било доста различитих мишљења: једни су за наставак конгреса, други за нови оснивачки конгрес. Заједничко је, ипак, да се тражи трансформисање СК у модерну политичку партију.

Чланови ООСК „Путник“ Бечић су се изјаснили за југословенску оријентацију СК и федеративни карактер југословенске заједнице утемељене на авнојевским принципима с поступним отклањањем монополистичког положаја СК и дорматских схватања, уз пуну афирмацију демократских принципа, свих цивилизациских норми и свих културних и научних СК да обезбиједи значајну улогу у даљем развоју наше федеративне заједнице. Треба одржати нови конгрес ради усвајања новог програма и статута трансформираног СКЈ. Према носиоцима грешака које су нарушиле углед СК треба предузети одговорајући мјере.

Сви чланови ООСК „Стари

град и Госпоштина“ су се изјаснили за јединствен Савез комуниста Југославије, али не и око наставка конгреса: једни су били за наставак 14. конгреса СКЈ, други за нови оснивачки конгрес. Једногласно су подржани ставови из писма ЦК СКЈ чланству.

Комунисти ООСК „Водовод“ изјаснили су се за наставак 14. ванредног конгреса СКЈ и стварање нове, модерне, трансформисане странке.

У садашњој ситуацији нема реалних изгледа за наставак 14. ванредног конгреса СКЈ и опстанак СКЈ чија је организација утврђена Програмом и Статутом СКЈ – оцијенили су чланови ООСК Органа управе и служби Скупштине општине. Предложили су да се комунисти Југославије организују у Комунистичку партију Југославије на новим програмским и статутарним основама које би се утврдили на тзв. Конгресу обнове СКЈ.

Чланови ООСК Школског центра једногласно су против наставака 14. конгреса СКЈ, јер сматрају да то више не може да буде конгрес југословенских комуниста и предложу да се закаже нови оснивачки конгрес југословенских комуниста и предложу да се закаже нови оснивачки конгрес јединствене партије комуниста Југославије на новим демократским основама и новим људима који би

били способни да разријеше кризу у СК. Они сматрају да је иницијатива о изјашавању чланова од стране дијелје ЦК СКЈ као и у досадашњој практици изричito налогодавна и устаљена пракса комунистичке чланством, а да је та иницијатива требала да потекне од самих чланова СК на никој општини.

Ако се не може одржати трећа пленарна сједница 14. ванредног конгреса СКЈ нека се закаже и одржи 15. конгреса СКЈ сматрају чланови ООСК Дом одмора хотела „Парк“. Сви чланови су се изјаснили за јединствену СКЈ који ће се трансформисати с новим програмом у модерну политичку партију чија ће основа бити демократија, социјализам и јединствена федеративна Југославија.

ООСК Електродистрибуција је оцијенила да је с обзиром на понашање руководства Словеније, Македоније, Босне и Херцеговине и Хрватске, наставак 14. конгреса објективно немогућ. Уколико се не настави конгрес, треба заказати оснивачки конгрес Комунистичке партије СКЈ и ставове Предсједништва ЦК СК Џирне Горе поводом писма.

Чланови ООСК „Комуналне службе“ су се изјаснили за јединствени СКЈ и наставак 14. ванредног конгреса СКЈ, а ООСК „Аvala“ и Завода за изградњу су подржали писмо ЦК СКЈ и ставове Предсједништва ЦК СК Џирне Горе поводом писма.

ВОЈИН ЂУКАНОВИЋ – РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАР ЗА ПРИВРЕДУ НА ЗБОРУ ТУРИСТИЧКИХ РАДНИКА У БУДВИ

РАСЧИСТИТИ С НЕСПОСОБНИМА

– "МОРАМО бити свјесни да смо живјели у заблуди пуно година и да су нас неспособни поједици довели до овога. Они су се питали годинама, а и данас их има доста на функцијама где се одлучује. Морамо у тржишној утакмици и са њим расчистити. Јер, треба бити свјестан тога да је најлајкше критиковати, а теже радије и стварати.

Такође морамо поби од тога да нема одступања од тржишне привреде и реформе која је почела. Свако је у заблуди ко мисли да те ће то олако проћи и да се неће осјетити. То ће бити доста тешко али се морамо навикавати."

На Црну Гору морамо гледати као на цјелину. Неће ова влада дозволити да парцијални интереси надвладају. Мислим да је још присутна свјест код људи и стари начин схватања да ће се централизмом или функционисањем државе,

вршити преливање капитала из једне општине у другу, односно републику. Требамо бити свјесни да смо у Црној Гори, таква каква је, а ја мислим да је она и добра и лијепа и да имамо шансу у Југославији већи него и једна друга република и да изађемо из кризе. Јер, имамо такав потенцијал и у кадровима и у привредним ресурсима. Имамо и еколошку чистоту Црну Гору а то је велико богатство.

ОО

Када помињемо туризам мислим прије свега на Будву. А када помињемо Будву, онда мислим на "Монтенегротурист". Али не на овакав "Монтенегротурист" него на нешто што он треба да буде сјутра. Био је он некада добар, али мора проћи кроз ово трансформисање и сјутра ће као систем бити поново велики, а такву организацију ми ћемо подржати до kraja. Не да се разје-

ОО

– Нама је циљ да ово подручје има сигурно снабдевање водом, јер туризму нема другог опстанка. Ми стога морамо видjeti како најбрже и најефтинije да се дођe до воде. Нарavno при томе морамо поштovati ријеч науке. Имали smo скoro састанак са представnicima "Eнерго пројекта" и одредili smo lude koje ћe вршiti надзор воде у Херцег Новом како bi видjeli koliko se може уступiti Budvi, a da se при том ne угрози снабдевањe Херцег Новог. Међutim, тачно je da то нијe rješenje za Budvu i дужни smo оvaј проблем što prije riješiti.

Р.П.

ОСВРТ

ВЛАДА ВЛАДА – ЗАКОН СТРАДА

(Поводом одлуке РИВ-а да вилу „Топлиш“ да под закуп)

ЗБОГ перијешеног судског спора с будванском општином око власништва виле „Топлиш“, Извршно вijeće Скупштине СР Црне Горе је ријешило да овај и још три репрезентативна објекта (виле у Милочеву, Игалу и на Жабљаку) да у закуп туристичким организацијама јер би била штета да се оне користе током туристичке сезоне. Средство која се узму од закупа користе се за одржавање два преостала репрезентативна објекта: виле „Горица“ у Титограду и тзв. радије куће у Београду.

Ово споштење са конференције штампу представника републичке владе почетком априла које није написано на неки нарочити одјек, повод је да се присјетимо не тако давне историје и сукоба исте републичке владе, с једне, и наше Општине и туристичко-устојитељске привреде, с друге стране.

Након одлуке Републичког извршног вijeћa да на лицитацији прода вилу „Топлиш“ са светом Стефану, усlijedila су протести и приговори (ПЛ „Свети Стефан“, „Будванска ривијера“, Скупштина општине, Општински комитет СК...) у којима се оспоравало право РИВ-а да прода вилу „Топлиш“ јер она не припада Републици. Изнијета је и аргументација: у катастарским књигама из 1968. и 1977. године (које је ојверила и републичка управа) и новим које се раде овај објекат је уписан на ПЛ „Свети Стефан“, а у судским књигама власник је још увијек страно лице са британског двора коме је то прије рата поклонила краљевска династија Карабојевића.

Републички органи нијесу имали никакве правне вазљаве аргументе, осим што су под тим сматрали то што им је Федерација пренијела вилу „Топлиш“ на коришћење и што су је баш користили и искористили црногорски и савезни руководиоци. Но, када се не би предала, републичка влада је спровела праву политичку мобилизацију преко својих представника. Тадашњи републички секретар за финансије Славко Дрљевић, сједамо се, одбацио је све приговоре из Будве и светог Стефана оцијениши то као типично понашање краја који је научио да му се даје, али не и да даје другоме. Републички секретар за информације Никола Ивановић је, несумњиво користио функцију на којој се налази, у опширном тексту у „Побједи“ омаловажио све што из будванске општине долази против одлуке републичке владе да прода вилу „Топлиш“, констатујући на основу само њему познате аргументације за нашу општину да је то крај где се најбоље живи, али не ради највише. Најдаље је отишао предсједник РИВ-а дар Радоје Контић. Он је запријетио и оставком владе ако се не прода вила „Топлиш“.

Лицитација није успјела, вила „Топлиш“ није продата, а „Будванска ривијера“ је покренула судски спор тужећи Републичко извршно вijeћe због тога што продаје ствар чији је власник. Прво рочиште у Општинском суду у Котору је одржано, али пошто је републички јавни правобранилац захтијевao да о томе суди Окружни привредни суд у Титограду, тада (а ни до данас) није иштвала дефинитивно решење.

А у очекивању судског рješenja спора око власniшtva nad vijlom „Topliš“ Republičko izvрšno vijeće je odlučilo da vili „Topliš“ da pod zakup! Ne treba biti никакav pravni stручnjak da bi se postavilo pitanje: Ako ne može da prodaj, zborog toga što je argumentovan oспорeno vlasništvo, s kojim pravom republička vlasta sad vili „Topliš“ hoće da da pod zakup? Je li to na osnovu nekog anonimnog propisa, ili ovog sto godinama i decenijama u ovom zemlji nikako da se iskoristi – pravo jacheta?

А ако је тако што ћemo onda s pravom državom? U započetim promjenama u zemlji, i Crnoj Gori, stalno se naglašava da dosadašnja partijska (niže riječko nazivana i partijsko-policijska) država mora preći u pravnu državu. Te daje rješenje u državi gdje se sve значajnije rješavalo političkim kompromisima i voluntarizmom, i gdje su ustavnost i zakonitost postojali uglavnom kao teorijski termini, znane mnogo više, nego što se čini na prvi pogled. S razlogom, jer smo imali bezbroj primjera da izgubimo vjeru u takvu državu i takvo pravo. Vodi li o tome racuna i Izvrsno vijeće Sкупštine SR Crne Gore?

Na kraju, ako ste pomisili, da ta troškova rprrezentativna vila „Topliš“ nije takvog značaja, da bi se na odnosu prema joj mogla argumentovano kritikovati republička vlasta, i da se na tom primjeru ne može ciženiti opredjeljenost za ostvarivanje pravne države, razmislite kako bi ta vlasta postupila u nekom složenijem i strateški značajnijem poslu, kada bi se našla u pročjeputu sопственog (tj. republičkog) interesu i Zakona koji propisuje opšta pravila za sve podjednakoz?

■ В.М. Станишић

ЗБОР ТУРИСТИЧКИХ РАДНИКА

ЛОШЕ ПРИПРЕМЕ

Требао је то да буде мобилизаторски збор пред почетак главне туристичке сезоне – године европског туризма, где ће се постићи договор шта коме вала ћинити, да би се гости дочекали што боље. Међутим, пошто је овом збору којег је организовала ОК ССРН присуствовало свега педесет људи, на жалост може се рећи да је било боље да није одржан. Не збор толико малог броја присуствних, (иако су се неки прибојавали да ће бити претијесан и амфитеатар средњошколског центра, већ прије свега због неприсуства оних најпозиванијих, а то су директори будванске туристичке привреде.

Јер, управо они дугују одговор прије свега својим радницима и грађанима, на питање зашто туризам на овом подручју већ дуже пружава тешке тренутке. А о томе говоре и више него ниски лични доходи радника, недовољне понуде, знатан вишак запослених и све чешће напуштање друштвеног сектора од стране најспособнијих кадрова. Ако се томе дода да је као ријетко кадлошко припремљена туристичка сезона, онда се поставља питање ко ће и на какав начин дочекати госте којих ће, бар према најавама бити рекордан број.

Међутим, било кога ко се мало бави туризмом оваква ситуација није изненадила. Чак ју је било логично и очекивати. Јер, важније је било тим истим директорима, припремити на десетине апартмана и кревета у својим кућама. А та пракса, на жалост, присутна је овде већ гдинама. Треба ли онда питати, откуда толика криза у будванском туризму.

Р. ПАВИЋЕВИЋ

АНКЕТА ГОСТИЈУ „ЈУГОТУРСА“

ВИШЕ ЗАМЈЕРКИ НЕГО ПОХВАЛА

СВАКЕ године у марта саопштавају се резултати већ традиционалне анкете британских и западноњемачких туриста који су посредством Југотурса провели свој одмор у Југославији. Посебно се исказују резултати анкете Југотурса Франкфурт, а посебно из Велике Британије. И поред тога за поједине објекте на Црногорском приморју, а посебно на будванској ривијери, оцјене се углавном подударају, што указује на познату истину да квалитет у складу са оценом по погледу не пролази незапажено.

У Великој Британији Југотурса је највећи туроператор-специјалист и седми по величини у 1989. години је у Југославији довој 326.500 туриста, од којих је у анкети учествовало око 111.747 туриста.

Југотурс Франкфурт је имао 107.350 гостију, у нашој земљи – анкетирано је 14.585, дакле укупно 126.330 старних туриста чије оцене, запажају и утичу са боравка на нашој ривијери не би требало да оставе равнодушним туристичке раднике.

Ове оцене указују на квалитет туристичког пакета. Услуга коју Црногорско подручје нуди, указује на право стање ствари у туристичким и пратећим објектима, по појединим услугама, и даје општу слику туристичког мјеста у цјелини. Анкета би морала послужити одговорима у туристичкој привреди да сагледају пропусте и проблеме са којима се туристи сучавају, да се поправи квалитет услуга као и да се уложи више напора на очувању човјекове околине.

Колико су значајни резултати анкете у смислу лошије или боље продаје појединих објеката? Једноставно, искрсто показује да се они са добрым оцјенама продају без потешкоћа, док они са лошима оцјенама морају уложити додатне напоре за бољи пласман својих капацитета.

Док поједини објекти на будванској ривијери већ годинама заузимају изванредно висока

места на ранг листи најбољих хотела и туристичких насеља на Јадрану, дотле неки биљеже константни пад.

У том погледу је хотел "Палас" у Петровцу без премца, јер по оцени и британских и западноњемачких туриста заузима из године у годину једно од првих шест мјеста. Ако се узме у обзир чињеница да је у конкуренцији оцењиван са око 200 хотела на Јадрану, онда је овај податак заиста вриједан посебне пажње. На листи 10 најбољих хотела 1989. по оцени Југотурса Франкфурт, овај хотел заузима треће мјесто, иза Виле Дубровник која је апсолутни победник и хотел "Рубин" из Поречка на другом мјесту. По оцени британских туриста заузима високо шесто мјесто, док се хотел "Свети Стеван" нашао на десетом мјесту, "Маестрал" на дванаестом а Вила Милочер на 23. Посебно признање изван конкуренције, за квалитет, добио је хотел "Милочер".

Мора се признати да у конкуренцији шест јадранских ривијера, истарске, кварнерске, далматинске, макарске и дубровачке са преко 200 хотела, наведени хотели су доста добро оцјењени. Забрињава посебно што су се неки хотели као "Аvala" "изгубили" са листа бројних хотела иако је након отварања и коју годину касније била такође на самом врху, заједно са "Паласом".

У категорији апартманских насеља по оцени туриста Југотурса Франкфурт, прву награду 1989. освјијило је апартманско насеље "Отрант" из Улциња,

док се "Словенска плажа" нашао на десетом мјесту.

наче генерално гледано, црногорска ривијера у оцени квалитета укупног одмора, његове вриједности за уложени новац, појединачних хотелских услуга, трансфера од аеродрома до хотела и обратно, могућности за спортским активностима у хотелу и ван њега, услуга на рецепцијама, чистоћи соба, разноврсности хране – добила је и ове године ниже оцјене у односу на остale ривијере на Јадрану.

Анкета недвосмислено показује коју врсту одмора клијенти са ових дестинација тражи. То је данас све активнији и садржајнији одмор. Сунце и море као основни мотиви одласка на одмор уступају мјесто све већим захтјевима за богатијим спортивким садржајима, могућношћу упознавања културе и историје народа у мјесту опредјељења, па и богатијом понудом у погледу забаве

и разоноде.

Исто тако долази се до сазнања да је код одлучивања куда на одмор – у првом плану еколошки момент, што је посебно изражено код туриста који долазе из пренасељених средина где је еколошка равнотежа већ уврено нарушена.

Како будванска ривијера у том погледу заиста још увијек држи, примат над осталим, морају рачунати да тако дugo и остане и да се еколошка равнотежа тренутним, ситним рачунима не наруши.

■ Бранка ПЛАМЕНАЦ

НАША ПОСЛА

ПЛАЋЕНА ПОХВАЛА

У овој вријеме прије двије године живјели смо у грозници ишчекивања великог догађаја – свечаног отварања Старог града, односно завршетка конструкције санаџије. Сјећамо се још великог догађаја чији је значај подигао тадашњи предсједник Предсједништва СФРЈ Лазар Мојсов, али и гарнитура са везних, републичких и општинских функционера (који су касније углавном и неславно сишли с политичке сцене).

Није нам ни тада, а још мање данас, било јасно чему такав церемонијал, чиму (авионска) мобилизација толиких посленика јавне ријечи (и њихов гала третман), а у Старом граду има још толико посла. А одакле све паре за то, је ли то рационално трошење средстава – то питање није било примјерено тренутку.

Ипак, између редова, касније сазнајemo детаље како је финансирана ова својевrsna производњa хвалоспјева о обнови Старог града. У изјавштави о раду Општинског јавног правобраниоца за 1989. годину стоји, између осталог, да је Општина изгубила у предмету по тужби Радне организације БИГЗ из Београда, јер се ради о неспорној обавези која је

предузета од стране Извршног одбора СО Будва за објављивање репортаже о Старом граду у часопису "Галаксија". Преузета обавеза од 280,00 динара (тада је то вредило десет просјечних плати) није изјашнена милом, него је морала (судском) силом.

Можда све ово и не треба да чуди. Годинама смо се разматрали новицем у маниру најбогатије општине, па је из тог угла посматрано и ово (и тада) била мала пара. Мала пара за велики циљ који се жели постићи – добра реклами прикривена у форми репортаже, па још у часопису за популаризацију науке.

Да ни "Галаксија" не остане без пригодног текста о обнови Старог града. И то не без било каквог текста. "Галаксији" тајек текст, претпостављамо, није био неопходан, али некоме је.

Овај случај је повод да се запитамо морамо ли на овакав начин стварати слику о себи? Зар смо сви тако црни, и све око нас црно, да се плашимо препустити намјернику или случајном пролазнику (па макар то био и новинар) да нас види и представи како сам оцјени. Морамо ли се баш понашати у складу с принципом једног нашег (сада већ бившег)

В.М.С.

У СВЕТОМ СТЕФАНУ У ЈУНУ

О СВЈЕТСКИМ ДУГОВИМА

Од директора Европског центра за мир Негослава Остојића, чије је сједиште у Београду сазнали, смо да ће се крајем јуна у Светом Стефану састати група од четрдесетак младих економиста из свијета и саопштити своја размишљања о свјетској економској и финансијској кризи.

Наш Центар, ће и у септембру бити у Будви, када се одржавају Дани традиционалне медицине, чији смо ми покровитељи у сарадњи са Српском здравственом организацијом и Савезним заводом за здравствену заштиту, каже Остојић.

С.П.

ЛИЧНО МИШЉЕЊЕ

ЗИМСКИ САН

ПАМТИМ га из дјетињства: омален, коштуњав, никад у жури. Ни један дан није пропуштао да нешто корисно не учини: за њега је било посла и када је падала киша и када је пржило Илијино сунце. И вазда је први обезбједио зимници, имао је свега у својој кући, код њега су долазили да зајмају и паре и храну. Он би изнисио што му се затражи, поприча накратко са посетиоцем и враћао се на њиву. Није дијелио савјете никада, али свако је могао понешто да научи од њега. Ко је хтио, наравно.

Прича о човјеку (још увијек је жив и активан иако је зашао у десету деценију живота) на први поглед нема никакве везе са туризмом нашим о којем и намјеравамо нешто рећи. Али ако се ствари гледају с друге, треће стране итекако постоји веза.

У анкети Југотурса најужужнија јадранска регија је добила најмање оцјене. Ту дакако спада и "ривијера бисерних плажа" за коју не без разлога кажемо да је међу најљепшима на свијету. Али хотели у залеђу пјешчаних плажа, њихове собе, рецепције, холови, терасе, конобари и кувари у њима добили су гостију који су у њима лане боравили мање оцјене него они у Дубровнику, Макарској, Истри...

Овогодишња сезона је почела – гости су нам у кући. Но, ономе који се креће мало више и који познаје наше туристичке (не) прилике, јасно је да се готово ништа није урадило да се елиминишу пропусти на које су указали гости Југотурса. И многи други гости који нису анкетирани, али који су својим домаћинима рекли што им замјерају. А током дуге зime имали смо у рукама анкете, знали смо које смо грешке правили, што треба промијенити да нам гости и љетос не би приговарали. Имали смо или боље су (мислим на туристичке раднике) доста времена јер су мањом сви хотели били закључани. И ове зime су нам туристички радници – они који се себе кажу да добро познају туризам – говорили да нема сврхе да раде хотели уз обалу зими јер је тешко наћи гости, скуп је гријање и слично. Такве приче слушамо поодавно, прије него што су изграђени са скупим базенима и централним гријањима да би били отворени само током љета.

И ево зашто подсјећање на човјека с почетка приче. Када би и наши туристички и угоститељски радници радили континуирано, цијеле године, када би се у вријеме мртве сезоне ангажовали на отклањање недостатка који су уочени у сезони, када би одржавали хотеле и друге објекте, травњаке и тротоаре, дворишта и плаже како треба, када би уз то радили "зимски" хотели и кафићи, не би било ни примједбни гостију ни малих плати за које добри кувари, конобари и други више неће да раде. Убијени смо да је ипак све у филозофији рада с почетка приче, и не само у овом угоститељско-туристичком послу. Но, од њега се живи на овом подручју и зато се о њему и највише прича (и пише). Свакодневно радити, а не уморити се, дочекати и испратити госте како треба (и боље од тога да би поправили утисак), требало би да буде главно правило. Радно.

Нисмо овом причом ништа ново открили. Али када се нешто годинама понавља, што не ваља а не ради се да се ништа промени, онда то постаје и својевrsna новост. А код нас је сваке зime, с пролећем или љетом иста туристичка прича. Новина је једино у томе што је све мање паре, па су зараде испод просјека просјека.

■ Саво Грегорић

УПРАВА ДРУШТВЕНИХ ПРИХОДА

НОВА ПОРЕСКА ПОЛИТИКА

По одредбама Закона о опорезивању производа и услуга у промету, порески обveznik је дужан да купцу за продате производе, односно извршеној услуге издаје рачун тј. (фактуру), односно одговарајући исјечак траке, ако се предмет евидентира преко регистар касе, без обзира на то да ли је купац то посебно захтијевао или не. На другој страни, купац је дужан да такав порески документ сачува и покаже га, надлежном органу за вршење контроле. На купца који по изласку из радње, нема такав документ, примјениће се (на основу члана 23. став 12.) мандатна казна. Контролу купца, и изрицање мандатних казни вршиће посебно овлашћени радници службе друштвених прихода или тржиште инспекције.

Закон о порезима грађана предвиђа да порески обveznik који порез плаћа према стварном личном дохотку дужан је да води прописану пословну евиденцију и да издаје рачун за сваки појединачно остварени промет, или да остварени промет региструје у регистар каси.

По новим одредбама Закона, непоштовање наведених обавеза, санкционисано је доста високим казненим одредбама. Тако ће се порески обveznik, ако не води пословну евиденцију прописану овим законом, или је не води тачно, казнити за прекршај од 750. до 3000. динара. Поред новчане казне, пореском обveznikу може се изрећи и заштитна мјера одузимања дозволе за обављање дјелатности у трајању од 6. мјесеци.

Због свега овога, општинска управа друштвених прихода упутила је апел грађанима, како би и сами учествовали у спровођењу у пракси новог модела пореског система.

Р.П.

ДР ВЛАДИМИР ГОАТИ НА ТРИБИНИ КУЛТУРНО-ИНФОРМАТИВНОГ ЦЕНТРА

ПРАВА ДЕМОКРАТИЈА – ПРЕДСТАВНИЧКА

ОДЕМОКРАТИЈИ се не може говорити, онда када неко лупа шаком о сто, ставља револвер или нож испред себе да би спровео своје идеје. Укратко: демократија је могућност народа да кроз периодичне изборе утиче на избор и опозив владајућих гарнитура. Ако нема слободних избора и могућности да мијемамо људе на власти, о демократији се не може говорити истакао је у уводном слову о вишепартијском систему, на Трибини Културно-информативног центра, др Владимир Гоати.

Вишестраначки систем је врло комплексан. Он се развијао на Западу два стотећа, наставио је др Гоати.

И, овај систем је настасао „као случајно друштвено откриће“. Саме политичке партије нијесу биле плод инвенције и жеље, да се баш тако формирају, него су стицајем околности у условима када појединачни стиче право гласања, када остварује политичку једнакост, настале организације да изразе интересе тога појединачна и да га вежу за представничко тијело-парламент-највеће политичко тијело у вишепартијским системима.

Појаву партија у вишестраначком систему можемо пратити, наставио је др Гоати, континуиранио два вијека у скоро свим земљама вишепартијског система на Западу.

Једина права демократија по мом мишљењу је представничка, која се остварује кроз вишестраначки систем.

Даље др Гоати је рекао, да Југославија данас није више није једнопартијска земља. Она у себи има јасно одређених шест једнопартијских система. Од недавно смо проглашовали и прихватили стварање вишепартијског система. Међутим,

Велико је питање да ли смо дозрели за демократију? Југославија није раван без врхова. Између два рата у Скупштини Југославије се тужало. Али, истини је, да обрачани између опозиције и владајућих странака није су ни сада никако њежни. У вишепартијским парламентарним системима они понекад попримају драматичне моменте, па се дешава, да непрincipијелни полемичари буду и избацани из сале парламента! А, претпоставка права демократије је, да грађанин мора бити о свему добро информисан, да би могао да доноси одлуке, да мас медији буду слободни, да не буду контролисани од било кога. Једино тако се може успоставити демократија, каже др Гоати.

у тај процес улазимо доста не-примењени.

С.П.

Др Гоати је нагласио, да је наш досадашњи политички систем био доста еластичан у односу на друге социјалистичке системе у земљама Источне Европе.

Практично наша руководства у промјенама које су почеле прије три године нијесу доживљавала дебакле у оном смислу као чврсторукашки системи, (на пример у Мађарској, Чехословачкој, Румунији, Пољској, Источној Немачкој, Бугарској) који су падали за само неколико дана.

О стварању странки др Гоати је рекао:

– По мом мишљењу, не би требало давати слободу за не-пријатеље слободе. Југословенски народи морали би устati против таквих странаки, као што је то урадила СР Немачка, где су ван закона стављене фашистичке организације.

Политичке партије су цијело организоване странке. Оне се боре за власт или да остану на власти.

У Југославији у овој години предстоје избори у новом квалитету-вишестраначком. У Словенији и Хрватској ускоро ће се одржати избори, а у осталим нашим републикама до краја године. Моје је мишљење, да ће комунисти у Словенији и Хрватској освојити једну трећину гласова, (најмање једну петину) док ће у другим републикама тај процес бити већи, рекао је др Гоати.

НАРОДНА СТРАНКА (У ОСИЊАЊУ)

ИЗЈАВА ЗА ЈАВНОСТ

Народну странку оснивамо у Црној Гори у вријеме силаска с историјске позорнице једнопартијских комунистичких режима.

Народна странка дјеловаће као једна од самосталних политичких партија у Црној Гори, односно Југославији.

Народна партија имаће онолико властити колико је освојила демократским изборима.

Народна странка је партија сувереног народа и сувереног појединачника, а не нације.

Народна странка сматра да је право на испољавање националног осјећања једно од људских права која чине љегову слободу.

Све нације имају једнако право да испољавају националну свјест, његују своју културно-историјску баштину. То његовање не смије да сужава иста права другим нацијама.

Народна странка упозорава на чињеницу да су досадашњи пописи становништва у послијератној Југославији, посебно у Црној Гори, нерегуларни зато што је владајући режим манипулисао с националним опредјељењем не малог броја грађана. Народна странка ће се заложити да се сљедећи попис изврши на законит начин.

Народна странка ће се заузети за равноправност свих вјериоисповијести.

Народна странка сматра да националне мањине треба да имају права која су предвиђена Међународним конвенцијама у духу Организације уједињених нација.

Народна странка ће се на исти начин заложити за права наших националних мањина у другим државама.

Народна странка сматра да југословенска држава треба да постоји и да се назива Федеративна Република Југославија.

Садашње југословенске социјалистичке републике-Црна Гора, Србија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Македонија и Словенија треба да се изјасне референдумом јесу ли са Федеративну Републику Југославији. Тај референдум је препоставка стабилности југословенске федерацije.

Југословенска држава може да постоји као федерална јединица од двије или више досадашњих социјалистичких република, односно будућих федералних јединица.

У случају да се друге досадашње социјалистичке републике не изјасне за Југославију, Народна странка сматра да држава Црна Гора и држава Србија могу да формирају ФРЈ. Разумије се, о томе ће се народ изјаснiti на референдуму. Заједнички језик и писмо, заједничко осјећање славне и трагичне прошlosti, геополитички положај и пројимање природних богатстава дефинисали би такву државу и као матичну заштитницу Срба који остану изван њених граница.

Опредјељење Народне странке за очување назива Југославија мотивисано је и тим што је Његош први употребио ту ријеч.

Народна странка сматра да су балканска изворишта културе југословенских народа природни усмјеривач Југославије на Европу.

Народна странка сматра да су приватно власништво и тржишна економија основајекономског поретка Федеративне Републике Југославије.

Народна странка сматра да треба користити искуство и програме социјалистичких странака Западне Европе приликом распоређивања државног и приватног власништва у Федеративној Републици Југославији.

Народна странка ће се заложити, и као власт и као опозиција, да се социјално заштите грађани све док системом слободног рада не постигну имовинску стабилност.

Народна странка ће се заложити за заштиту људског здравља и за очување природе.

Народна странка ће се залагати за независност и слободан синдикат.

Народна странка ће се заложити да село поврати свој изгубљени значај и углед.

Народна странка сматра да је самоорганизовање народа природно право људи да испоље своју грађанску непослушност кад их на то опредијeli осјећање за правду.

Сваке године на дан свога оснивања народна странка ће организовати своју Велику скуштину.

Позивамо грађане свих националности, вјерских опредјељења, атеисте и досадашње припаднике свих политичких уједињења да приступе Народној странци.

Добро дошли у Странку која сматра нераздвојним тројством људско право на живот, слободу и имовину!

ОСНИВАЧКИ ОДБОР

Народне странке

АЛТЕРНАТИВА: Шта ради демократска партија

ОЧЕКУЈЕМО

Свесни чињенице да се Југославија налази у дубокој економској и политичкој кризи, да партија на власти није оправдала повјерење народа, а у складу са општепримљеним опредјељењем огромне већине Југословена о неопходности промјене постојећег политичког система, ми грађани Југославије удружили смо се у Демократску партију са вјером у могућност препорода наше заједнице у државу слободе, једнакости, равноправности и демократије. Тражимо да нам се врате наша природна и грађанска права, која су нам данас одузета:

– тражимо да јавно изражавамо наша ујверења
– да се слободно политички удружејемо

– да сами својом вољом бирајемо и изаберемо наше представнике у свим органима власти

– да одређујемо границе и услове под којима власт може заступати наше интересе и нашу вољу

– да живимо под једнаком и праведним заштитом закона

– да нам се гарантује право посједовања имовине

– да према сопственом нахођењу и склоностима одлучујемо шта ћемо производити, под којим условима и за кога

– да власти која није кадра вљајано заштитити наша права ускратимо повјерење и грађанску послушност и изаберемо и установимо нову владу, да нам осигура безбедност и срећу.

Дубоко убијећени да у Југославији има огроман број грађана, који вјерију у њен опстанак и препород, а који су спремни да се боре за то, 15. децембра прошле године у Титогороду смо основали Демократску партију, чији члан може бити сваки грађанин Југославије, без обзира на националну и вјерску припадност, који није

члан неке друге партије и који прихвата њен програм.

Током јануара и фебруара ове године основали смо одбore Демократске партије, прво у Будви, затим у Цетињу, Херцегновом и Мостару. Вршими припреме за оснивање одбora и у другим градовима Црне Горе, а зависно од интересовања и широм Југославије. Уједно настојимо успоставити сарадњу са свим напредним и југословенским оријентисаним партијама, да у заједничкој борби дамо свој допринос за превазилажење кризе и успостављање таквог друштвеног система, у којем ће појединачни у зависности од својих способности, ради и ангажовања, уз поштовање демократски донесених законова, моћи уређивати свој живот сходно својим жељама и потребама.

Рад Демократске партије је јаван. Немамо тајни, већ на-против, наш програм желимо презентирати јавности. Стога тражимо да нам се отворе средства информисања: телевизија, радио и новине. Попујемо и прихватајмо постојање свих других партија у складу са законом. Желимо да се на сло-

омогући спровођење вишестраначких избора до краја године.

Најротом овог закона предвиђено је да политичку организацију може основати најмање 50 радних људи и грађана који имају пунолетних грађана који имају бирачко право и пре бивалиште на територији Републике.

Саво Јаблан
Председник Одбора
Демократске партије у Будви

ВИШЕСТРАНАЧКИ СИСТЕМ ПОСТАЈЕ СТВАРНОСТ

АЛТЕРНАТИВА ДОБИЈА ЗАКОН

У складу са Уставом и савезним законом о политичком удружењу, Секретаријат за законодавство СРЦГ је припремио најрот Закона о удружењу грађана у Црној Гори који би требао да буде усвојен до средине године, како би се

друштвену организацију може основати најмање 20 радних људи и грађана који имају пре бивалиште на територији Републике, а удружење грађана може основати најмање 10 радних људи и грађана. Ове разлике произишу из чињенице што је Закон предвиђао три облика удружења: политичке организације (које изражавају политичке циљеве), друштвене организације (које се основавају ради задовољавања заједничких интереса и вршења одређених друштвених послова) и удружење грађана (које се слободно и добровољно основавају ради остваривања личних и заједничких интереса).

Политичка организација, као предвиђа најрот Закона, може да почне с радом у дану уписа у регистар политичких организација који води надлежни виши суд према мјесту сједишта организације. Упис у регистар политичких организација врши се на основу пријаве уз коју се подноси одлука о оснивању организације, статус организације и програмска оријентација, односно програм. (За пис у регистар политичких организација друштвених организација и удружења у Црној Гори довољно је пријава, док се у остали

ДОСИЈЕ „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ЗАШТО СЕ ОДУГОВЛАЧИ СА ИСТИНОМ О НЕЗАКОНИСТИМА

ДОБА ВЕЛИКОГ - ЂУТАЊА

Да ли су тачне информације објављене у дневној и превијајујућој штампи и изречене на састанцима у мјесним заједницама, радним организацијама и општинским форумима, о низу незаконитостима у нашој општини, или су то били само срачунати потези политичких кланова и коалиција у борби за власт, или нешто треће, дилема је која је већ дуго актуелна у нашој средини. Злоупотребе у планирању и уређењу простора, сумњиве купопродаје станови, злоупотребе положаја, привилегије, ненамјенско трошење средстава... солидарности... адресиране а сасвим конкретна имена и институције, незамисливо су дуго остале у фази испитивања, пражене парцијалним и не баш убједљивим реаговањима прозваних појединача. Дуго јалово ишчекивање истине несумњиво је посљедица политичког приступа „истрази“, при чему су ријечи претицале чињенице: издавала су се саопштења, формирале радне групе, доносили закључци, а ништа се није конкретно урадило и „прно на бијело“ утврдило шта је тачно, а шта није. Истина је тако остала заборљена у функцији политичких обрачуна и интрига разних коалиција са сасвим различитим интересима, могућностима и дометима. Зависно од односа снага и интереса оних који одлучују зависи рејтинг прозваних: час су позитивнији јер није доказано да су кризи за то што су прозвијани, час негативни јер су прозвани. Та ситуација изгледа већини одговара - лакше је са хипотеком, јер се са истином не може манипулисати. Зато и не треба да чуди што за све што је јасно изједињено о негативностима нико није одговарао. Ни прозвани, ни они који су прозвијали, јер се чека права истина!

Суровост економске свакодневице утицала је на смањење политичког набоја, па и бањење пречим пословима од политичке диференцијације, али је несумњиво да је доста тога још увијек и све више актуелно. Јер, није сврсисходно утврђивати политичку одговорност бивших руководилаца, али је више него неопходно утврдити „технологију“ настапка негативности. И због пропшости, и због садашњости, а највише због будућности. Некоје, претпостављамо, наредио неки незаконити поступак, али у завјетрини, а „одговарајући“ членци који прелазе са функције на функцију, или бар (за утјеху) на мање значајно, али добро плаћено и послом неоптерећено радно место. То су имали у виду и чланови ООСК Органа управе и служби СО Будва који су за све обједођење негативности које се могу довести у везу с радом појединача и органа у општинској управи ставили на папир и од надлежних органа у својој кући тражили прецизне и званичне одговоре. Заhtјев је поднјет почетком фебруара, али одговори се још чекају.

То је само наставак скоро двогодишњег „маратона“ који би се могао окарактерисати и као тражење одговорности да се не би пронашли. Јер, подсјетимо, након првих новинских текстова о незаконитостима и злоупотребама у нашој општини претпрошлог лета, састало су се предсједништва ОК СК и ОК ССРН и у заједничком саопштењу све то одбацили. Након јануарских догађаја у Црној Гори 1989. године, морало се нешто предузети и у

нашој општини. И предузело се. Општински комитет СК је формирао радну групу да испита истинитост писања штампе, а затим материјал радне групе са својим закључцима прослиједио на расправу и спровођење у основне организације СК. Комитет је то одлучио априла прошле године на последњој сједници у старом сазиву, али тада започета активност није завршена ни до данас. Основне организације СК у том материјалу нијесу успеле да пронађу себе и своје обавезе, па их је Комитет на то поново подсјетио почетком септембра наложући им да у року од мјесец дана утврде да ли у њиховој средини има основа за покретање поступка утврђивања идејно-политичких одговорника и о томе обавијесте Општински комитет. Ово „наре-

ђење“ није испоштовано у већини ООСК, па Комитет крајем децембра прошле године даје нови рок - 1. фебруар ове године, а тај закључак се посебно односио на ООСК Органа управе и служби СО и Радне заједнице ХТО „Монтернатуррист“ које су, по општем ујверењу, имале шта да кажу а нијесу спровеле претходни закључак Комитета. Планирано је да се о свему томе изјасни и Општински комитет СК у фебруару. Но, ни ови рокови нијесу испоштovani.

Да ли ће и ови закључци на закључке излињати као и многи претходни, остаје да се види. До тада остаје сумња да у нашој општини постоје снаге спреме да приче о големим негативностима и њиховим креаторима и извршиоцима истjeraju na чистan.

B.M. Станишић

**ПОЧЕЛО јЕ
САОПШТЕЊЕМ...**

ПРЕДСЈЕДНИШТВО ОК СК Будва и Предсједништво ОК ССРН Будва на заједничкој сједници одржаној 4. августа 1988. године размотрили су актуелну политичку ситуацију у општини Будва. Посебна пажња у расправи и закључцима са ове сједнице посвећена је оним негативним појавама, које могу - у сложету разних околности - да изазову нарушавање политичких прилика у општини. Као могућа жаришта дестабилизације политичких односа јављају се покушаји неких појединача и неформалних група да уз помоћ појединачних представа јавног комуницирају компромитују и дискредитују активност коју организоване социјалистичке снаге воде на заштити јасних и не-посредних општедруштвених интереса у обнови Старог града Будве.

Поједини листови су заступани експропријацији пословног простора у старој Будви третирају једностано, некритички и тенденциозно. У томе је нарочито предњачио лист „Интервју“, односно његова новинарка Оливера Петровић, која се на ову тему огласила серијом од чак пет написа.

Поменута новинарка „Интервју“ не само да некритички, произврзано и једнострano третира актуелну проблематику у вези експропријације пословног простора у старој Будви, већ иде и даље од тога. Она, наиме, „открива“ да се у Будви годинама, а нарочито послије земљотреса, водила кадровска политика „по братствено-рођачко-кумовској вези“, што је наводно резултирало у бројне узурпације и негативности. Овакве и сличне констатације о приватизацији кадровске политике у општини од стране „двоје фамилије“, Предсједништво ОК СК и Предсједништво ОК ССРН од 4. 8. 1988.

почев још од 1983. године, лансира једна те иста групација људи. То су, заправо, они „Будвани у новом дијелу“, на које се позива поменута новинарка, али чија имена не наводи. Они, по устаљеном обичају, као и у својим анонимним писмима, и заједнички огњенају да већ једном коначно изађу из својих бусија и јавно аргументују своје тврђње и оптужбе. Једино се на тај начин они могу прихватити као активни и конструктивни политички субјекти. У противном, и даље ће за њих важити огњенају коју је сопствено и рекао Општински комитет СК Будва да се ради о појединачима који настоје да у Будви поново оживе атмосферу нетрпељивости, политичких интрига, сумњичења, етикетирања, међусобних сукоба, групањења и борбе за власт. Таква оцјена за њих не стајати, без обзира дали их као безимене прихватају редакције неких информативних гласила.

(Из Оцјена и ставова са заједничке сједнице Предсједништва ОК СК и Предсједништва ОК ССРН од 4. 8. 1988.)

● Јавно и често веома ујерљиво изнијети подаци о не законитостима у нашој општини остали без правог одговора. ● Још нико није одговарао - ни прозвани, ни они који су прозвијали.

...ЗАБРИЊАВАУЋА СИТУАЦИЈА

Оцељејући политичку и безбједносну ситуацију у општини, Општински комитет констатује да је она забрињавајућа и да све више наговјештава могућност нежељених посљедица.

... Општински комитет тражи да сви они за које се утврди конкретна одговорност за одређене пропусте и слабости у раду које се приписују органима и појединачима иду са функција и положаја које заузимају. У том смислу потребно је да ООСК у свим органима и организацијама које су прозвије не за одређене слабости одмах размотре то питање и донесу свој став о томе, како би Општински комитет на основу њихових мишљења и потребних званичних информација могао заузети конкретне закључке у вези са тиме.

... Постебно забрињава појава појединача и група са којима се СК у општини давно разишао и који користе овај тренутак за свој евентуални повратак на политичку сцену. Комунисти и грађани Будве не могу дозволити партнерство са овим групама и појединцима.

(Из Оцјена и ставова ОК СК у вези актуелне политичко-безбједносне ситуације у општини усвојене а vanредној сједници 20. јануара 1989.)

ЗАХТЈЕВ ЗА ОСТАВКЕ

Предсједништво ОК ССРН на сједници одржаној 23. јануара 1989. године заузело је следеће ставове:

1. Политичка ситуација у Будви је погоршана. Том погоршанијом дosta је доприносио и захтјев за оставкама једног броја извршних органа ДПО, општинских функционера и привредних руководилаца који су потекли са сједнице Предсједништва МК ССРН Будва I од 17. јануара. Показало се да та захтјеви за наведене оставкама које су пренијели у великом броју средстава информисања желе да остану анонимни.

Пошто је дијалог са безименим и анонимним „душебрижницима“ практично немогуће водити, Предсједништво ОК СК и Предсједништво ОК ССРН се позивају да већ једном коначно изађу из својих бусија и јавно аргументују своје тврђње и оптужбе. Једино се на тај начин они могу прихватити као активни и конструктивни политички субјекти. У противном, и даље ће за њих важити огњенају коју је сопствено и рекао Општински комитет СК Будва да се ради о појединачима који настоје да у Будви поново оживе атмосферу нетрпељивости, политичких интрига, сумњичења, етикетирања, међусобних сукоба, групањења и борбе за власт. Таква оцјена за њих не стајати, без обзира дали их као безимене прихватају редакције неких информативних гласила.

2. Грађани Старог града Будве се ограђују од понуђеног писменог захтјева за оставкама извршних органа ДПО и појединачи који су прочитани списком захтјева за оставкама и начином рада сједнице, па се обавезује да на једној од наредних сједница донесе закључке у вези са тиме.

3. Залажемо се да надлежни органи испитају регуларност и ток збора грађана Мјесне заједнице Будва I одржаног 20. јануара 1989. године у сали „Зета-филма“ са почетком у 17.00 часова и да издају званично саопштење.

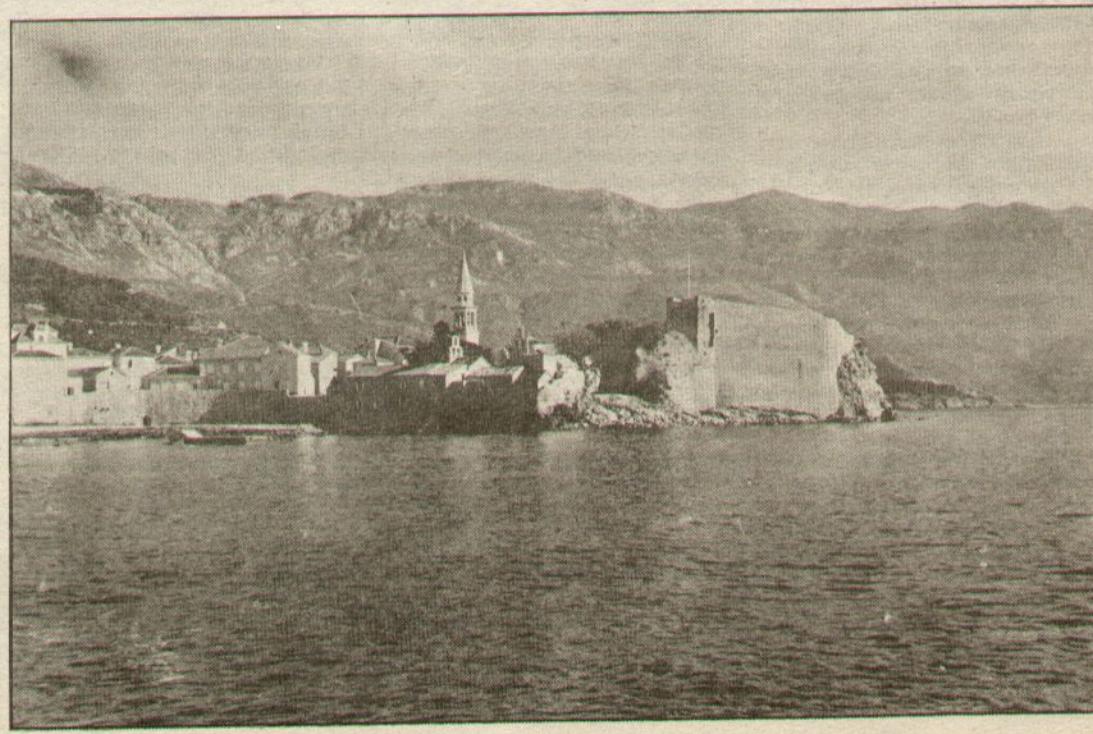
(Закључци са заједничке сједнице Предсједништва ОК ССРН, Предсједништва МК ССРН Будва I и грађана Старог града, одржане 24. јануара 1989. године)

ТРАЖИЛИ ПА ОДУСТАЛИ

1. Грађани Старог града Будве се ограђују од понуђеног писменог захтјева за оставкама извршних органа ДПО и појединачи који су прочитани списком захтјева за оставкама и начином рада сједнице, па се обавезује да на једној од наредних сједница донесе закључке у вези са тиме.

2. Грађани Старог града предлажу да се у складу са захтјевом појединача и група прихватити као активни и конструктивни политички субјекти. У противном, и даље ће за њих важити огњенају коју је сопствено и рекао Општински комитет СК Будва да се ради о појединачима који настоје да у Будви поново оживе атмосферу нетрпељивости, политичких интрига, сумњичења, етикетирања, међусобних сукоба, групањења и борбе за власт. Таква оцјена за њих не стајати, без обзира дали их као безимене прихватају редакције неких информативних гласила.

3. Предсједништво МК ССРН Будва I се изјаснило на сједници одржаној 24. јануара, јер та захтјеви нијесу аргументовани и из њих не стоје грађани Старог града који су били присутни на сједници...

РИЈЕЧ ЧЛАНСТВУ СК

Општински комитет СК је на по-следњој сједници у старом саставу одржаној 21. марта 1989. године разматрао Оцјене и ставове поводом појава и неправилности изнijетију у јавним гласилима и на састанцима основних организација СК и са закључцима упутио на расправу у основне организације СК.

Поступајући по захтјевима основних организација СК Општински комитет се упознао са садржајем написа у штампи у вези пропуста и девијација у нашој општини, преогледано је множство документације и обављени разговори с представницима скоро свих друштвено-правних субјеката, и након тога утвђене оцјене и ставови.

...И поред чињенице да су у Будви као мањој општини прилично изражене братственичке, родбинске и кумовске везе што се мора одразити и у руководећем кадру, присутне су неке негативне тенденције које директно или индиректно производе и остale.

...У поступку селектирања општинског врха значајну улогу одигравају поједине неформалне групе будванских моћника при чему су најчешће предлагани појединци који својом послужношћу гарантују сигурност и заштиту предлагача. Слијело су поштовани принципи републичких и савезних органа у овом домену са свим негативностима и апсурдима. Републички врх је често имао и пресудан утицај приликом именовања најодговорнијих носилаца јавне функције. Задовољење братско-племеничког кључа и хоризонтално кружење појединца с једне на другу функцију имало је негативног утицаја на избор општинских чланица. Поједина тијела овлашћена за предлагање носиоци јавних и привредних функција нијесу испуњавали своје обавезе на највалитнији начин, а њихово постојање и дјеловње се карактерише као проблематично. У највећем броју случајева демократски принципи избора су дјеловно или потпуно искључени. Такође је неизбјежна констатација о форумском вођењу кадровске политичке...

...Увидом и провјером расположиве документације записника СДК, документације РО „Стари град“ и консултацијама са стручним службама, није утврђено да је било злоупотреба у продaji становица од стране РО „Стари град“, те због тога нијесу прихватљиве оцјене да су цијене продајних становица испод објективних граница; нити да је продаја обављена на непрописан начин. Није било пропуста ни у промету непокретности у Старом граду послије земљотреса.

...Проблеми урбанизма и даље су врло актуелни без обзира на постигнуте позитивне резултате и неколико задњих година. Законска рјешења из просторног планирања објективно намећу компликовану процедуру обезједења потребне документације али истини је да ми у пракси локалним прописима, навикама и неодговорним понашањем често стварамо проблематичне ситуације. Законска регулатива из урбанизма није увијек поштovана тако да је било доста примједби од стране републичких инспекциских организација. Садашње стање урбанистичких планова карактерише одређена неусклађеност рјешења и стања на терену. Ово се за стварије планове односи на подручје Господине, а за новије планове за зону Старог града. Још није усвојен ДУП Центар Будве.

...Неистинити су написи у штампи ако уцртавања стамбених објеката у близини ријеке Грађевице руководилац из Будве, јер је провјером утвђено строго поштовање законске процедуре у поступку усвајања конкретног планског документа низег и вишег реда.

...Поједино неправилности у коришћењу средстава фонда за реклами и пропаганду ХТО „Монтенегротурист“ најчешће се огледају у књиговодственим и техничким мањавостима, као и у неприменим правдањима о ликвидирању путних налога, рачуна угоститељских објеката, неидентификације рачуна...

...Репрезентација ХТО „Монтенегротурист“ је често изложена критици, нарочито када нема пропагандни карактер, а у великом дијелу се троши у приватним локалима. Одлуке самоуправних и других надлежних органа приликом трошења ових средстава су неопходне, иако је било случаја да су оне изостајале. Изостала је права и квалитетна информација о коришћењу средстава фонда...

РЕФЕРЕНДУМОМ О ПОВЈЕРЕЊУ

ПРЕВАЗИЋИ досадашње негативности у вођењу кадровске политици у општини путем примјене демократских принципа предлагања и избора да би се афирмисали најспособнији кадрови. У циљу враћања угледа Савеза комуниста као и личног до-принosa чланства СК демократизацији односа у друштву, задужују се комунисти на руковоđenim mještima u organizacijama udruženog rada da omoguće svim radnicima запосленим у организацији да се путем референдума изјасни о њиховом даљем повјерењу.

...Оцјењује се да је потребно уложити максималан напор на плану побољшања реклами-пропагандне сфере ХТО „Монтенегротурист“ уз неизбјежан надзор и контролу намјенског троšnja oviх средстава. У ери економске стабилизације средства која се издвајају за репрезентацију, а немају реклами-пропагандни карактер, потребно је рационализовати. С обзиром да су евидентиране поједине неправилности у коришћењу средстава фонда, потребно је да ООСК РЗЗС „Монтенегротуриста“ утврди и предузме идејно-политичке мјере за носиоце неправилности...

(Из Закључака Општинског комитета од 21. марта 1989. поводом појава и неправилности изнijетих у јавним гласилима и на састанцима ООСК)

ОО СК ОРГАНА УПРАВЕ И СЛУЖБИ СО

ИСТИНА, ПА ДИФЕРЕНЦИЈАЦИЈА

ОСНОВНА организација СК Органа управе и служби Скупштине општине, једна је од оних од којих се много очекивало у поступку утврђивања чињеничног стања поводом информација у средствима јавног информисања и на разним састанцима, јер се многе злоупотребе и незаконитости везују за рад органа и појединача под крова општинске зграде. То се досад није успјело па је ОО СК Органа управе и служби СО на састанку одржаном 11. јануара одлучио да се од надлежних општинских органа управе затражи званична информација за све појединачно што је објављено а иде на рачун општинских функционера и органа. То им је, како кажу у допису надлежним органима, неопходно у поступку утврђивања истине и ради спровођења поступка идејно-политичке диференцијације.

Замолили су да им се ти подаци доставе што прије, а најкасније до краја фебруара, али до закључења овог броја „Приморских новина“ ОО СК Органа управе и служби СО није стигао никакав одговор.

Чланови ове ОО СК су од надлежних општинских органа тражили следеће:

1. Извод из ДУП „Подкошљун“ за дио код ријеке Грђевице, с обзиром да је ријека Грђевица представљала грађанију тог плана и то са западне и сјеверо-западне стране како стоји у Одлуци о усвајању пла-на (СЛ СРЦГ - Општински прописи б/б). Ово је потребно због тога што је у неким средствима информисања тражени извод и приказан и на њему се јавно види да је и преко ријеке уцртано неколико индивидуалних стамбених објеката. Уз извод из плана је потребно одговорити по чијем је налогу могло доћи до овакве деформације и на чијем је земљишту извршена ова интервенција.

2. Копије издатих грађевинских дозвола за изградњу индивидуалних стамбених објеката да ће Душана Лижешвића, Рајка и Лабуда Миховића, и других тадашњих функционера СО Будва, или чланова њихових породица, као и одлуку о повећању комуналнија с краја 1988. године. Ово је потребно због тога што је у средствима информисања истакнуто да су ове грађевинске дозволе издате непосредно прије повећања комуналнија, па да су функционери наводно пожурили да би избегли веће комуналније. Потребно је и одговорити да ли је изградња ових објеката почела у року од годину дана, како то налажу прописи. Ако градња није отпочела у том року да ли су издата рјешења о пројекту дозволе.

3. Да ли је земљиште на којем граде куће Рајка и Лабуда

Миховића било национализовано и ко је био ранији власник наведеног земљишта.

4. Да ли је тачно да је стан број 59 у насељу Будва-Поље плаћен од стране СО Будва РО „Стари град“ у другој половини 1987. године по цијени која је важила у првој половини исте године. Из којих средстава је плаћен овај стан, јер је у средствима информисања наведено да у овом стању стањују брат и отац Влада Дулетића ондашњег предсједника СО Будва, као да је плаћен из Фонда Општине за отклањање посљедица од елементарних непогода.

5. Да се да на увид евентуални долаз о плаћању становија радника Апотеке Будва из Фонда за отклањање посљедица од елементарних непогода.

6. По чијем налогу и из којих средстава је плаћено путовање у Њемачку, Грчку и друге земље за Владу Дулетића, тадашњег предсједника СО и Анђелку Ковачевића, тадашњег предсједника СО Котор. Да ли је ове трошкове платила Општина или „Монтенегротурист“.

7. Када је и колико плаћен порез на промет за куповину возила „опел омета“ који је купљен из средстава Територијалне одbrane и ко је дао налог за куповину овог возила на овакав начин.

8. Да ли је Скупштина општине, Извршни одбор или било који други орган СО доносио одлуку о пресељењу одмаралишта „Каменово“ на нову локацију у Бечићима. Да ли се тражи због тога што у писменом договору број 105 од 18. 11. 1986. године између СИЗ за одмор радника Косова и СО Будва, стоји да Будва обезбеђује нову локацију на подручју Бечића. Од стране СО Будва договор је потписао тадашњи предсједник Владо Дулетић. Ако таква одлука постоји треба је презентирати.

9. Да ли је плаћен порез на промет за путничко возило „мерцедес“ ХТО „Монтенегротурист“ ако није по чијем је одобрјењу извршено ослобађање од плаћања пореза.

10. Ко је по надлежности био одговоран за незаконит рад Скупштине општине на јунској сједници и какво је мишљење надлежног републичког органа по овом питању.

11. Уставни суд СРЦГ је укинуо неке битне одредбе Одлуке о грађевинском земљишту СО Будва којом су била оштећена она лица која нијесу били стални становници Будве па нијесу могли добити грађевинску дозволу за изградњу својих објеката. Колико је издато оваквих рјешења која су пала код другостепеног органа и колико су грађани дуго чекали.

12. Општина Будва оштећена одлукама о по-друштвљавању приземља у Старом граду, с обзиром да је предсједник Савјета за обнову Старог града био предсједник СО Будва.

13. Ко је издао и спровео рјешење о исељавању инвалида и других лица из Старог града, с обзиром да је највећи број становника скинута интервенцијом Републичког комитета за урбанизам.

14. Ко је у задњих неколико година истицан у штампи уцртавању око 28 приватних кућа одлукама СО Будва без детаљног урбанистичког пла-на, одговорити чији су то пла-цеви и да ли је ова одлука као незаконита скинута интервенцијом Републичког комитета за урбанизам.

15. Да ли је тачно да су остварила овог свог права. Колико су чекали на остварење тог права, колико је за то било потребно по Закону о управном поступку и ко је за то одговоран.

16. Да ли је Ирена Половић, тадашњи начелник Одјељења за урбанизам, била стални становник Будве у моменту када је платила стан преко „Елмоса“ уз помоћ кредита СО Будва, јер је статус сталног становника општине био услов да се може купити стан преко „Елмоса“. Ово се тражи због тога што је на неким састанцима у току предизборне активности 1989. године истицано да је Ирена Половић пријављена као стални становник Будве тек када је постала један од кандидата за предсједника Извршног одбора СО.

17. Грађевинску дозволу за изградњу одмаралишта „Нафтагас“ у Бечићима. Да ли стварно стање на терену одговара подацима из дозволе. Уколико не одговара, по чијем налогу и из којих средстава је плаћено путовање у земљу Јемачку, Грчку и друге земље.

18. Да ли је плаћен порез на промет за станове који су грађени од средстава солидарности, а које је продао РО „Стари град“ приватним лицима, плаћени СО Будва са великим закашњењем и какву је штету по том основу претпријет ће будет општине. Потребно је презентирати датум склапања уговора о купопродаји између РО „Стари град“ и купца и да-тум плаћања порезе, а уговори се налазе у Управи прихода.

19. Колико је општина Будва оштећена одлукама о по-друштвљавању приземља у Старом граду, с обзиром да је предсједник Савјета за обнову Старог града био предсједник СО Будва.

20. Ко је издао и спровео рјешење о исељавању инвалида и других лица из Старог града, с обзиром да је највећи број становника скинута интервенцијом републичког органа.

21. Колико је за 1989. годину наплаћено пореза по основу обављања индивидуалне дјелатности (угоститељске, трговинске, занатске и др.) и колики је број радњији евидентираних у 1989. години.

22. Колико је средстава Општина Будва уплатила за изградњу цјевовода од Херцег-Новог до Будве и колико је литета у секунди воде морале добити по том основу. Ко је потписао уговор, а уколико уговора нема ко је био обавезан да га потпише.

23. Да ли је тачно да је спроведено прије десет година од стране лица које нити живи, нити ради у Будви, а возило му је било дато на личну употребу. Ако је то тачно колики је био износ штете и шта је било с возилом. Да ли набавка возила „голф“ има везе с претходним хаваријом.

О ПРОЗВАНИМА У БАЗИ

Све основне организације СК су дужне да у року од мјесец дана утврде да ли има основа за покретање идејно-политичке одговорности за све прозване функционере и руководеће раднике на темељу укупности њиховог рада и дјеловања, што представљају њихову статутарну обавезу, и о томе повреда радне дужности покренути одговорности.

</div

САВЈЕТ ФЕСТИВАЛА „ГРАД ТЕАТАР 90”

КАЊОШ ДИЖЕ ЗАСТАВУ

ИАКО се од децембра прошле године поставља питања у Будви, али и шире, да ли ће се и овог љета одржати фестивал „Град театар”, који је почeo 1987. године, свим „невјерним Томама“ Савјет фестивала, који је одржан крајем прошлог мјесеца, поручује: фестивал ће се одржати уз богат програм, а фестивалску заставу 1. јула на зидинама Старог града подићи ће Жарко Лаушевић, у костијуму Каноша Мацедоновића и том приликом изговорити неколико пригодних реченица из истоименог дјела које је написао у првом вијеку наш грађанин, Стефан Митров Јубишић. Представа „Канош Мацедоновић“ прошлог љета доживјела је премијерно извођење, на овом фестивалу, у адаптацији и режији Виде Огњеновића.

„Град театар“ је по концепцији општејусловенски и међународни. За 50 дана колико ће Фестивал трајати на отвореним просторима средњовјековног града одржаће се преко 150 програма уз учешће близу 1000 умјетника.

Успјешан рад овог фестивала претходних година, омогућава нам и успјешан наставак, рекла је Бранислава Лижешевић, директор „Града театра“.

Учествујући у расправи, Дики Кажанегра, предсједник Савјета је рекао:

— Не смијем ни помислити, да је неко желио да уништи овај фестивал, који је већ постao душа Будве.

Предлог за овогодишњи фестивал, који је изнијела Бранислава Лижешевић прихваћен је

од стране Савјета. У драмском блоку, уз неколико прошлогодишњих представа, које ће бити репризиране, премијерно ће бити изведен „Симон Чудотворац“, Данила Кипча, у режији Гојка Челебића и „Навала“, Стевана Копривице, у режији Егона Савина. Из Лублина (Пољска) долази „Чудесна прича“, Јана Хуздика, из Скопља Ричард III, Виљема Шекспира у режији Рахима Бурхана, сталног госта нашег фестивала. Из Зенице, „Свети Сава“, Синише Ковачевића у режији Владимира Милчина, из Београда „Мала“, Радослава Павловића, у режији Дарка Лукића, „Дундо Мароје“ из Дубровника...

Од поета, на Тргу пјесника прва ће наступити Весна Патрун, која је недавно изразила и жељу да убудуће буде становник Будве.

Солистичке концерте ће имати: Александар Маџар, стални гост фестивала, Сретен Крстић, Јован Колунџија, а по први пут у Будву долази виолиниста, Стефан Миленковић.

У музичком блоку, публици ће се представити хор „Браћа Барух“ из Београда, „Московски хор, па Амерички хор „Вест Хил“, а од ликовних дogađaja истичемо изложбе Милића од Мачве, Слободана Словинића и Милоша Шобајића.

Дио представа за фестивал обезбеђује СО Будва из буџета, а остало ће бити прикупљено путем реклами и спонзорства.

Станко Паповић

„КАЊОШ МАЦЕДОНОВИЋ“ НА СТЕРИЈИНОМ ПОЗОРЈУ

ПРИЗНАЊЕ „ГРАДУ ТЕАТРУ“

СВАКИ излазак наше културе у свијет је од огромног значаја за нашу средину. Први пут се то догодило са изложбом „Античка Будва“ фебруара 1975. године у Народном музеју у Београду, а сада се, то дogađa са позоришном продукцијом „Града театра“, „Канош Мацедоновић“, у адаптацији и режији Виде Огњеновића, која је уврштена у програм 35. Југословенских позоришних игара који се одржавају у Новом Саду од 26. маја до 4. јуна. „Канош“ је уврстio савезни селектор Феликс Пашић.

На сједници свих одбора Стеријиног позорја 13. априла, на предлог Пашића, усвојен је репертоар предстојећих, 35. Југословенских позоришних игара.

Образлаžuћи свој предлог представа, које ће се борити за награде, селектор Пашић је нагласио, да је постојећа политичка, друштвена и морална криза веома дубока, да забиља приређује „представе“ које каткад надилазе театарску машту.

Пашић је предложио, осам представа: „Кус петлић“, Александра Поповића у режији Бранка Плеше и извођењу „Звездара театра“, Виктор или дан младости“, Душана Јовановића и извођењу Местног гледалишта из Јубљане у режији Јанеза Пипана.

Биће представљени са „Професионалци“ Душана Ковачевића у његовој режији и извођењу „Звездара театра“. Ду-

шан Јовнаовић по други пут на Стеријином позорју ће се појавити као аутор текста. „Зид, језеро“ извештећи ансамбл Словенског народног гледалишта из Јубљане. Представа је режирао Јовановић.

Драмски театар из Скопља долази са „Кулом Вавилонском“, Горана Стефановског у режији Слободана Јуковског, а осма представа је Народног позоришта из Зенице, „Свети Сава“, Синише Ковачевића у режији Владимира Милчина.

— Веома смо задовољни сви у Културно-информативном центру, јер је то заиста велико признање „Граду театру“, аутору Види Огњеновић и Будви, казала је Бранислава Лижешевић.

С.П.

БЕЗ ХАМЛЕТА

Умјетнички руководилац „Града театра“ Милорад Вучелић обавијестио је Савјет, да због цајнота ове године неће бити изведен Шекспиров Хамлет на Цитадели, која је сценско откриће. Хамлет ће бити припремљен за слиједеће лето. Главну улогу ће играти Жарко Лаушевић, а режираће га Вида Огњеновић.

СЛОВОДАН СЛОВИНИЋ

СЛОВИНИЋ КАО ФРАНЦУЗИ

СЛОВОДАН СЛОВИНИЋ, и његов колега Драго Дедић, који дуже вријеме живи и ствара у Паризу, представљали су француско фигутивно сликарство са још 26 сликарима из ове земље на изложби у Вашингтону, под називом „Фигутивно сликарство француских индивидуалаца умјетност авантуре“.

— Занимљив је пут ове изложбе, каже Словинић. Прво је била отворена у Гранд палеу у Паризу од 5. до 25. септембра прошле године. Тада је било заступљено 195 умјетника. Мари Џер, позната француска ликовна критичарка је изложбу касније редуцирала на 110 умјетника и представила је у Пизи (Италија) у Палати Лафрана од 4. до 30. новембра, такође прошле године. Мари Џер је и ову изложбу скратила. И ја и Дедић смо остали и у тој поставци. Изложба је била отворена 13. марта у Вашингтону у изложбеном салону Међународног монетарног фонда, а затворена је 14. априла, вели нам Словинић.

И Словинић и Дедић припадају средњој генерацији црногорских сликара.

Изложбе у Паризу, Пизи и Вашингтону пратили су веома луксузни каталоги.

С.П.

ДОГАЂА СЕ

СТАНАРИ, УМЈЕСТО ЕКСПОНАТА

„Приморске новине“ у броју од 25. новембра прошле године донијеле су текст под насловом „Докле без музеја“, подстичући оне који обнављају споменике културе и куће за потребе културе, да убрзају завршетак Археолошког музеја у Старом граду. Заиста је убрзано уређење музеја, али су се испријечили власници ста-

нова...

Умјесто да у Археолошки музеј буду смјештени експонати, којих има преко 3.000 (од 4. вијека прије нове ере до 3. вијека) чија је културна вриједност позната и ван граница Југославије, четврти спрат Музеја запосјеља је Зорица Хадић, а Омер Кахровић приземље.

На сједници Извршног одбора СО, почетком овог мјесеца, чланови овог тијела упознати су о разлозима обустављања радова на уређењу интеријера Археолошког музеја.

Тако ће Археолошки музеј на чије се усељење чека 11 година по свему судећи, још чекати — експонате. Колико? На то питање је тешко одговорити.

Без праве музејске приче о овом граду, многобројни туристи, нарочито странци, тешко да могу да схвате значај и улогу Будве кроз историју дугу 2,5 хиљаде година.

У РО „Стари град“ мисле, да су овом случају затајили општински органи.

— Због неефикасног и неодговорног поступања надлежних органа принуђени смо да обуставимо радове на даљем уређењу Археолошког музеја, иако је његов простор још у јануару био готово завршен, када су се наслини уселили Зорица Хадић и Омер Кахровић. Пет пута смо покушавали да их иселимо уз помоћ надлежних органа, али у томе нијесмо успјели, каже Јовица Зеновић, в. д. директор РО „Стари град“.

— Ја сам власник дијела ове зграде од 15. септембра 1976. године, каже Омер Кахровић. У згради, коју данас зову Археолошки музеј, живио сам са

породицом до 15. априла 1979. године, када је зграда срушенна. На трећем спрату моја супруга Азра има стан од 53 квадратних метара, а у приземљу сам имао просторију сувенира и стамбени дио од 120 квадратних метара.

Кахровић поједује судску и другу документацију.

Зорица Хадић каже, да је у овој кући рођена прије 49 година и да је у њој живјела све до земљотреса 1979. године, па не може да сквати, да је неко тјера из сопственог стана.

У РО „Стари град“ смо сазнали, да је у обнову ове зграде за Археолошки музеј до 1. марта 1989. године уложено 120.000 динара, што у „прастарим“ динарима износи око 1.800 милијарди.

Поставља се питање, ко је могао да улази у ризик са овом друштвеним новицом, прије него су регулисани имовинско-правни односи. Да ли ће неко одговарати? Савјет РО

„Стари град“ или донедавни директор, Петко Митровић, који је већ напустио ову радиону организацију.

Занимљиво је овде истаћи, да покушају исељења нијесу присуствовали представници „Старог града“.

— Ми ћemo све учинити, да се вриједан музејски материјал усели, јер ни Кахровић ни Зорица Хадић не могу ометати завршне радове у Музеју. Зграда је експроприсана од стране Скупштине општине, решење је потврђено од другог степеног органа. Истина Кахровић и Зорица Хадић су покренули управни спор код Врховног суда у Титограду. Ми смо санацији и уређењу Археолошког музеја прислили према важећем Закону о обнови и ревитализацији старијих градова на Црногорском приморју, доњијет 1984. године, каже Гран Орлић, потпредсједник Извршног одбора СО Будва.

С. Паповић

АФОРИЗМИ

Митар МИТРОВИЋ

ОСЛУШНИТЕ ВРЕМЕ ПА ЗБАЦИТЕ БРЕМЕ.
НАШИ ПОСЛЕРАТНИ ЛОМОВИ, ПУЦАЈУ КО ГРОМОВИ.

АКО СУ ВАША ОБЕЋАЊА ДЕМОКРАТИЈА, МИ ИХ ИМАМО ПРЕКО ЧЕТРДЕСЕТ ГОДИНА.

ГОЛОТОЧКА МРЉА ИСТОРИЈУ ПРЉА.

НА ВЕЛИКОЈ НУЖДИ И ЗАДЊИЦА СЕ ЧУЈЕ.

КОПЉА СЕ ЛОМЕ – И ПРЕКО КОЛЕНА.

ЛИСИЦЕ ВАС ЧЕКАЈУ – ПОЖУРИТЕ!

УСПЕХ ЈЕ БИТИ ЗЕЛЕН, А ПРОЦВЕТАТИ.

БАЛВАНИ СУ ЛОШИ ВОДИЧИ КРОЗ ИСТОРИЈУ.

СКИНТЕ МАСКЕ ПРОШЛОСТИ – ВИДЕЛИ СМО ВАМ ЛИЦЕ.

ОНИ СЕ УВЕК ВРАЂАЈУ – ПО НЕЧИЈУ ГЛАВУ.

ЈЕЗИК ЈЕ НАДУЖИ – КАДА СЕ ИСПЛАЗИ.

ПОЋИТЕ НАТРАШКЕ. МОЖДА ЋЕТЕ НАЋИ СЕБЕ.

КРВ НИЈЕ ВОДА – ДА ПРОЦУРИ ИЗ ЧЕСМЕ.

ПОСЛЕ СВЕГА – ПОСТАДЕ БАЛЕГА.

ШТА ЋЕ НАМ ПАЛАТА ПРАВДЕ, КАД ИМАМО КУЋУ ЦВЕЋА?

ХУМОРЕСКА

ПОЖАР

СЕКРЕТАРИЦА (телефоном, тихо): Друже генерални, једна порука личне природе: пожар у вашем новом друштвеном стану! Јављају другови из ватрогасне бригаде!

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Како, како? Нисам разумео! Је ли то нека шифра.

или...

СЕКРЕТАРИЦА (виче): Директоре, запалио вам се нови стан!

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Ау, богаму, па тек сам се пре три дана уселио! Сада ћу морати да тражим нови стан... Добро. Јавите мојима да одмах стижем!

После 20 минута друг Генерални је био у својој вили од 300 квадратних метара. У кући је била грозна атмосфера.

ВАТРОГАСАЦ: Друже директоре, сада је све у реду!

Стigli smo na vreme!

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Дим, ватра? Гозно! То мора да је нека диверзија мојих политичких и економских непријатеља из противничке странке?

ВАТРОГАСАЦ: Није! То је била ваша жена!

ГЕНЕРАЛНИ: Моја жена?

ЖЕНА ГЕНЕРАЛНОГ ДИРЕКТОРА: Да, мили, то сам била ја! Мала непажња. Ти знаш, откако смо се уселили у вилу „Југославија“ никако да се снајем, а ти ниси обезбедио нову куварицу... Па тако, најпре ми је загорео „Српски кувар“, па се ватра пренела на „Народни, кувар“ а онда се запалио и онај твој „Кувар за директоре“. Наравно, страдао је шпорет из Немачке, аспиратор из Италије и посуђе из Француске!

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Куку мени! Куку мени! Изгореше нам милијарде конвертибилних динара, само због твоје „мале непажње“! Шта ћемо сада? Брука ће да пукне ако се овога дочекају новинари!

И тако бла-бла пола сата! Онда у вилу уђе њихов 15-годишњи син, баца горбу с књигама и дрекну на сав глас: Доста са свајама! Доста! Оче, зашто гридиш маму? Зато што је загорео твој омиљени кувар? Тебе, колико знам, нико није грдио када ти је пре три месеца изгорела фабрика до темеља! Другови су ти поверили нову и још већу фабрику! То би морао да буде велики разлог за забринутост, него ово што се мами догодило у твојој „атомској кухињи из Европе“! Усталом, колико знам, ти и никада не једеш са нама у тој кухињи, теби су обезбеђени службени ручкови и вечере за три године унапред!

■ Карло ВЕРЕБ

КАРЛО ВЕРЕБ

ЕПИГРАМИ**Срећа**

Свако је ковач своје каријере,
Зато имамо толико ковача
Који нам СЕКУ И ИЗРИЧУ МЕРЕ!

Основац

У животу свашта се радити мора:
Подметнути своја леђа и руке
И од полтрана тако направе ДИРЕКТОРА!

Банка

Једном руком СВОЈЕ даје,
Двема узима ВАШЕ –
Такве су данас банке НАШЕ!

Звезда

ДИНАР нам је звезда нова!
СИВ је чува да се не угаси
То ново злато из нова!
Распеће (Прасквица 17 в.)

ТРАГОМ ДОКУМЕНТА ПРОШЛОСТИ (25)

УЗ ГОДИШЊИЦУ БОКЕЉСКОГ УСТАНКА

припрема: Марко Ђ. Ивановић

Ујануару ове године навршило се 120. година од склопљеног мира између Аустроугарске монархије и Бокељских сељака у устанку 1869/70. Узроци устанка произилазе из тешких економских и политичких односа у Боки под Аустријом, а његов је неизоставни повод доношење Закона о општој војној обавези, чија би примјена значила укидање до тада уживаних повластица у вези служења војне обавезе у Боки.

Аустријску монархију су потресли у њеној дуго владавини многи неизложити догађаји, а нарочито јој је тешко пао пораз од Пруске (код Садове) 1866., којим је изгубила западне позиции и властито централистичко уређење, па је била присиљена најдобрим 1867. да дијели власт с Мађарима. Одмах послиje најдобрим Аустроугарска доноси нови Закон о општој војној обавези 1868/69, по коме се ствара заједничка царско-краљевска војска, а у оквиру ње посебно царско-краљевско добровољно (Ландвер) потчињено аустријском Министарству одбране са војним обавезом служења у трајању од 12 година (од којих 2 у кадру и 10 у резерви) и са комадом на њемачком језику.

Одмах након усвајања овог војног закона донијета је одлука о формирању заједничког батаљона Ландвера за подручје Дубровника и Боке. Регистрација младића за војску искључивала је могућност њиховог напуштања Боке, а самим тим и бављењем поморством или одлажењем у печалбу за своје вријеме војне обавезе (12 год.). До овог Закона оба округа (дубровачки и корчулански) биле су ослобођене војне обавезе на основу много раније стечених повластица.

Прије оружаног устанка на Скупштини представника општина у Котору (27. септембра 1869.) затражена је преформулација обавеза служења у војсци (Ландверу) и то: а) да домобранске јединице не напуштају територију свог округа (Боке); б) да војни обвезници након одслужења војне вељеже могу путовати по свијету за раздом и ц) да униформа Ландвера буде прилагођена народном одијевanju. Захтјеви нису прихваћени и намјесник Далматије, див. генерал фон Вагнер (Von Wagner) наређује окружном начелнику у Котору, капетану Францу (Franz), да се Закон мора поштовати и да се установе регрутни спискови младића рођених 1847–48–49. Овим је оружана борба била неизbjежljiva и дигоше се на устанак Кривошијанина Ледничама (са њима и дијелом села Каменово и Мокрине), те у југоисточном дијелу Боке: Грбљани, Маини, Побори и Брајићи.

Установак је започео 7. октобра 1869. у Кривошијама, а завршио миром у Кнелазу 11. јануара (шест дана касније миром у Горњим Маинама 17. јануара 1870). На установак се дигло око 2.000 сељака, а од овог броја око 70% су били са подручја Грбља, Маине, Побора и Брајића. Установак је трајао 100 дана (од 7. X 1869. до 17. I 1870).

Установак у југоисточном дијелу Боке започео је договором Грбљана, Маине, Побора и Брајића у манастиру Подластвара у срдију 20. октобра 1869. године. Парох Митар Ковачевић окупio је установе око иконе Мајке Божје, која се у

народу поштовала, те извршио заклетву по старом обичају. Установици су се држали за појас и послиje прочитаног јеванђеља понављали су заклетву, ријеч по ријеч, да ће у борби до краја издржati и да један другог нећe издати. На овом скupu се договоре да Грбљани ударе на утврde Троицу и Горажде, Маини на Будву, Побори на Стјениће и Брајићи на Космач.

Ноћу (четвртак на петак 21/22. октобра) Побори уз помоћ Маине освоје Стјениће. У четвртак (21. октобра) у 3 сата послиje подне из Будве су отишле 3 мазге натоварене хљебом за војску на Стјениће, праћене од жена. Једну од жена, Стану Јоканову Шофран из Горњих Побора, сачекају установици у Зечевом селу, задрже је до касно у ноћ и оду за њом према Стјенићима. Установици су изненадили бранитеље Стјенића и на покретном мосту који води у тврђаву, убијен је командант посаде поручник Вајс (Weiss) приликом пријема хране. Одмах затим један дио установника ушао је преко покретног моста у тврђаву, а остали су је са годинама извршили уз повику на предају. Установици који су ушли у тврђаву заробе пушке сложене у шошке које су биле непосредно иза улаза, па запуцају кроз дрвени под повише себе (двоје војске је било побјегао) и примирају бранитеље на предају, уз дато обећање да ће им животи бити поштovани.

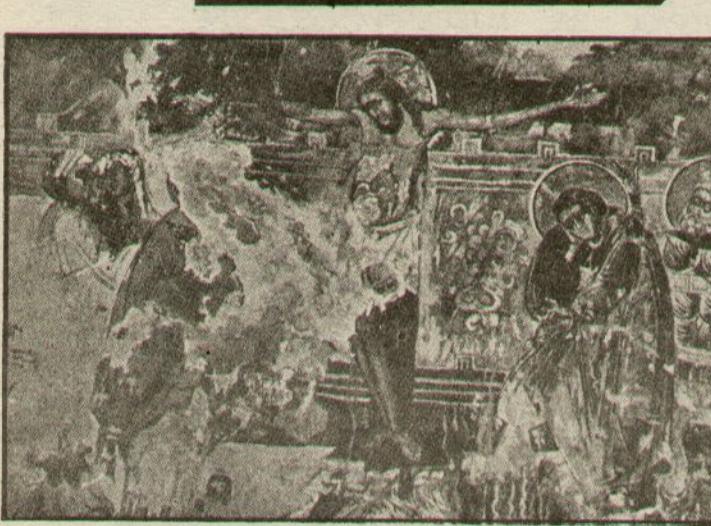
У петак (22. окт.) у 5 сати послиje подне дошло је у Будву 8 војника из Стјенића, са собом су донијели 2. рањеника од којих је тешко рањени артиљерија умро и у војне почасти сахрањен у Будву у недељу (24. окт.). Приликом заузимања Стјенића, осим убијеног команданта Васја, погинула су још два члана посаде и сви су сахрањени на гробљу св. Недеље у Поборима. Заробљене војнике са Стјенића повезане конопом, на челу са невезаном женом убијеног команданта Васја, установици су претворили у редовно војсци и регрутација се нећe вршити у Боки; б) Бокељ ће и даље носити своје народно оружје; ц) потпуна амнестија за све установе и д) помоћ да обнови попаљених кућа и остale ратом оштећене имовине. И тако је завршетком устанка одложено спровођење домобранског закона на неодређено вријеме за подручје Боке.

Грбљани након великих борби нијесу успјeli заузeti јака утврђења Троицу и Горажде, а нарочито жестоке, дуготрајне и кrvavе бробе водиле су Брајићи да освајају добро утврђење Космача, који се уз крајњу одбрану успио одржати. У току устанка вођене су више пута кrvavе борбе на терену Побора, а Монархија су успјela уз ангажовање јаких војних снага поново узeti али сада опљачкане и попаљене Стјениће. Ипак, пад Стјенића снажно је одјекнуо Европом, потврдио ранјивост Аустроугарске монархије, а установицима је подизао морал током цијelog устанка.

Установак је завршен успјехом по установици. У име цара Франа Јосипа мир је скlopio див. генерал Гаврило Радић (Србин, рођен у Вргинmostu у Кордуни) са Кривошијама у Кнелазу 11. јануара (сриједа) 1970. док је мир са јужним ратиштем (Грбљанима, Поборима, Маинама и Брајићима) скlopio неколико дана касније у Горњим Маинама (у дубој шуми повише Лаза), у понедељак послиje подне 17. јануара 1970. године (Ковачевић, Зборник радова са научног скupa, ст. 115). Услови мира су они који су установици постављали: а) Бокељи нећe служити у редовној војсци и регрутација се нећe вршити у Боки; б) Бокељ ће и даље носити своје народно оружје; ц) потпуна амнестија за све установе и д) помоћ да обнови попаљених кућа и остale ратом оштећене имовине. И тако је завршетком устанка одложено спровођење домобранског закона на неодређено вријеме за подручје Боке.

Вође установа били су виђени сељаци и главари села, а међу њима су се нарочито истакли, у Грбљу Митар Зец, поп Митар Ковачевић, свештеници Радановић, Љукић и Рафајловић, затим јеромонах Митрофан Бан, касније митрополит прногорски; из Побора нарочито су се истакли Љуро и Марко Зец; из Брајића Вукале Шутар Мартиновић, Вукале П. Стојановић, Иво Јовић и Иво П. Дапчевић, а из Маине Вукале Б. Марковић, Нико Љуров Ивановић и Јово П. Кнезевић.

Овом установку је доста писано у протеклих 120 година, а поводом његове 100 годишњице одржан је и научни скup, марта 1970. Међутим, један од недостатака јесте врло мали број објављених конкретних операција вођених у току самих борби или непосредно послиje операција писаних стручних извјештаја од стране учесника борби. Ову празнину донекле употпуњавају нека документа о операцијама аустроугарске војске и вези борби на Брајићима и посебно на одбрану Космача, као и неких операција у Грбљу и Поборима. Фотокопије ових документа је донио Јоко Н. Дапчевић из Бечког ратног архива, па му дuguјемо посебну захвалност.

ФУДБАЛ

И ДАЉЕ НА ЧЕЛУ

ФУДБАЛЕРИ Будве су и даље на челу табеле јужне групе међурепубличке лиге. Постије 26 кола (Будвани су одиграли 25 јер је сусрет са Титоградом одложен) наш тим има предност у односу на какањски Рудар од два бода. Са шеснаест победа, два пенал бода и пет пораза Будвани су сакупили 34 бода и имају изразито повољну гол разлику (42:15).

Екипа Будве је (не)очекивано поклекла у Иванграду. Иако су домаћини у дosta незавидној ситуацији (грчевито се боре за опстанак) било је не мало оних који су вјеровали да ће Радовић, Думнић и остали искусни првотимци успјети да у Иванграду заизграју боље од домаћина и остваре повољан резултат. Умјесто тога убједљив пораз - 2:0. Утисак је поправљен већ у наредном колу - гост је био неугодни тим Бокеља. Добра игра, дosta голова и на крају тијесан резултат 3:2. И слиједило је неуспјешно гостовање у Титограду. Не што се игре тиче јер ње и није било - једноставно Будвани су дошли на утакмицу, такође судије и делегат, али не и домаћин. Титограђани су, наиме, затражили од такмичарске комисије да им омогући одлагање меча са Будванима због "гујве" на стадиону под Горицом где је Будућност дочекала Црвену звезду. Комисија је омогућила одлагање, да би преко ноћи промијенила мишљење и наредила одигравање у заказаној вријеме у суботу. Титограђани нису хтели да се појаве на терену јер наводно их нико није обавијестио о промјени мишљења чланова такмичарске комисије, Будвани су дошли. По свој прилици ова утакмица ће бити пријешена за зеленим столом, мада тренер Лазовић и остали у стручном тиму и управи, као и сами фудбалери немају ништа против да се одигра ова утакмица.

Да ли су почеле игре ван терена, тешко је поуздано рећи. Чини се да ипак има покушаја да се Будвани зауставе у свом побједоносном путу ка другој лиги. Свима треба да је јасно да то може да се постигне једино игром на терену, а не ван њега.

С. Г.

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШТАМПУ МИЉАНА МИЉАНИЋА У БУДВИ

ОРГАНИЗОВАЊЕ ПРИПРЕМЕ ОЛИМПИЈАЦА

ПРВИ пут ће наша олимпијска репрезентација имати организоване припреме. Такође први пут код нас једна радна организација је спонзор једне фудбалске репрезентације. Ријеч је о "Монтенегроекспресу" из Будве, агенцији која веома успјешно ради.

Овим ријечима је доскорашњи савезни капитен наших фудбалских репрезентација **Миљан Миљанић**, дочекао новинаре прије неки дан у својој кући у Будви где је организовао конференцију за штампу, којој су још присуствовали **Влатко Вујошевић**, **Владимир Петровић** - Пижон, **Бранко-Дики Каженегра**, **Боро Лазовић**.

По први пут, дакле, велика пажња се покљана нашем олимпијском тиму. Циљ је, како су истакли наши саговорници, да ова репрезентација постигне што боље резултате. А да би се "плави" квалификовали за олимпијске игре и на њима постигли успех, потребне су праве припреме.

Селектор нашег олимпијског тима је познати стручњак из Титограда **Влатко Вујошевић**. Њему ће у раду помагати доскорашњи асови нашег фудбала **Владимир Петровић** - Пижон и **Иван Гудељ**, док је за љекара одређен **Бранислав Стојковић** из Ниша.

Програм припреме репрезентације изгледа овако: већ 7. и 8.

- План припреме наше олимпијске репрезентације разрађен до детаља
- Селектору Влатку Вујошевићу ће у раду с овом селекцијом помагати Владимира Петровић и Иван Гудељ
- "Монтенегроекспрес" - спонзор плавих

маја у Београду ће се одржати турнир клубова треће лиге. Тада ће се извршити селекција олимпијаца. У Фочи 10. маја на отварању Партизанске олимпијаде састаће се тим JHA у којему је чак 11 кандидата за олимпијску репрезентацију са селекцијом друге лиге у којој је такође више кандидата за ову репрезентацију. У Тулузу (Француска) наши олимпијци ће играти на међународном турниру и то 20. маја са Колумбијом, 22. са тимом САД и 24. са Бразилом. На овом турниру ће још учествовати селекција Енглеске, Португала, Француске и СССР. Од 8. до 18. јуна олимпијци су у Бару где ће у тамошњем спортском центру увјежбавати нове ствари које буду видјели на утакмицама светског првенства које ће се играти у Италији. Постије Бара слиједе десетодневне припреме на Златибору, а онда се фудбалери враћају у своје клубове. Прва квалификациони утакмици су на програму 30. октобра, када наш тим дочекује Аустрију.

- На списку Олимпијаца је пре-

ко 40 имена, рекао је **Владимир Петровић**. - Најближи тиму су, бар за сада, **Бокшић**, **Лукић**, **Цени**, **Јеличић**, **Вучевић**, **Савелић**, **Јокешић**, **Ерол**, **Лековић**, **Стевић** и **Новица Јоковић** који игра у Данској. Оно што је карактеристично за ове младиће јесте чинjenica да имају брзину, коју нису имали ранији играчи, имају снагу и тежину, прави су професионалци. Ријеч је о фудбалерима који су рођени 1969. и касније. Сматрам да онај ко буде заиграо у тој репрезентацији може да се сеbe да каже - ипак сам у фудбалу нешто постигао. Наравно највећи број њих се неће тиме задовољити већ ће настојати да закуца на врату А селекције.

Бранко - Дики Каженегра је објаснио како је и зашто фирмама на чијем се челу налази уша у аранжман са олимпијском репрезентацијом.

- Основни мотиви који данас покрећу туристе у свијету су: еколођија, спорт и рекреација, истиче Каженегра. - Овогодишња тури-

стичка сезона биће обиљежена фудбалом. Ми јасно имамо интерес и зато смо ушли у посао. У оквиру наше фирме биће ускоро основан биро за спортски маркетинг, како би што више радили на том плану.

Миљан Миљанић, је говорио и о томе како је престао да буде савезни капитен. Показао нам је рјешење према којему му је једноставно истекао четврогодишњи мандат. С обзиром да се увељко прича и о томе како Миљанић и даље треба да буде капитен, питали смо га што о томе мисли, какве су му намјере.

- Дошао сам у Будву да се одморим, рекао нам је Миљанић. - Ја отајем у фудбалу - предсједник сам Стручног одбора ФСЈ, што је важна функција - и помагају у раду колико год будем у могућности. Само не желим да стојим иза неког програма који не омогућава развој фудбала. Ми смо у последње двије, три године, постигли нешто и мислим да само треба ићи на то да се фудбал даље развија. Нажалост већ се играју разне игре, појединци настоје да фудбал уназаде. Ја сам дакако против договорног фудбала и оних који га заступају. Неху да будем послушни чиновник, а неки би жељели управо таквог човјека за савезног капитена.

■ С. Грегорић

ИЗБОР СПОРТИСТА

ПРИЗНАЊА ЗА НАЈБОЉЕ

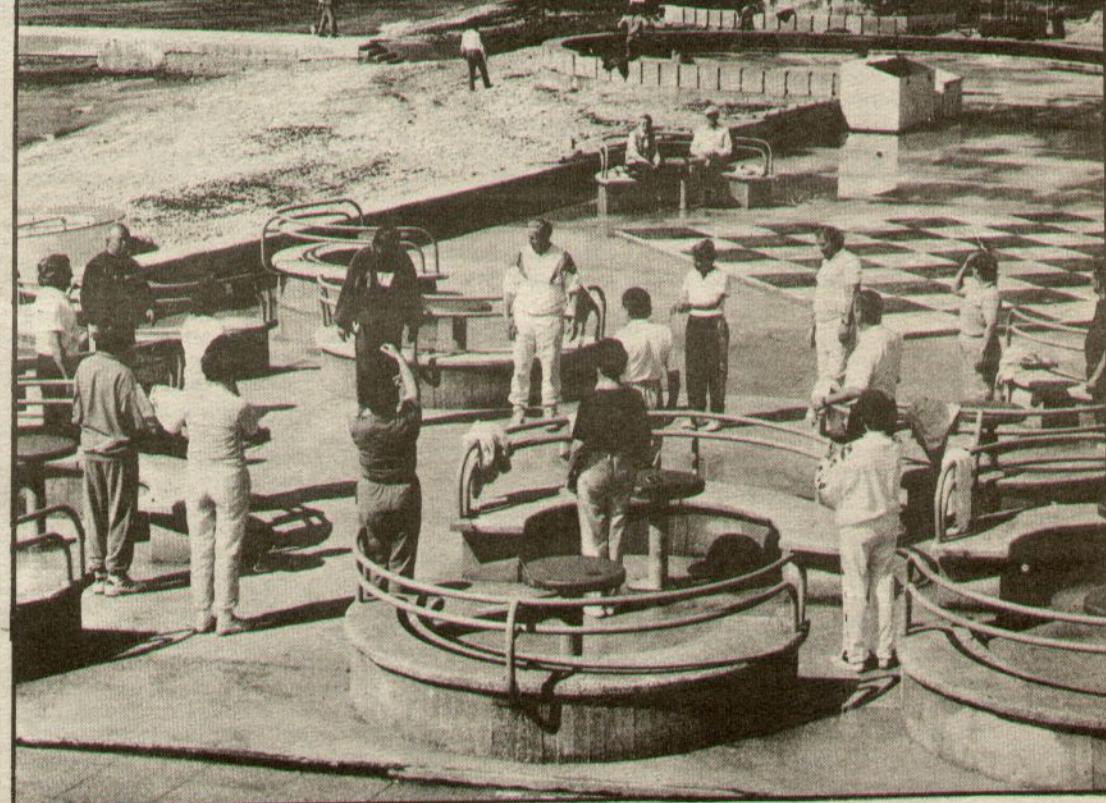
У ОРГАНИЗАЦИЈИ СИЗ-а физичке културе 21. априла ове године, на скромној свечаности у хотелу „Авала”, уручена су признања најбољим спортистима и спортивским радницима општине за прошлу годину.

За најбољег спортиста Будве за 1989. годину проглашен је боксер **Хусен Фехми** вишеструки шампион Црне Горе и Југославије у јуниорској конкуренцији, освајач неколико златних медаља на савезним и међународним такмичењима и одредни члан олимпијске репрезентације Југославије.

Поред Фехмија, признања су добили фудбалери **Драган Вуковић** и **Миодраг Чучка**, одбојкаши **Горан Вујовић**, кошаркаши **Веско Дулетић**, тенисер **Никола Станишић**, плани **Небојша Вукић** и стријелац у дисциплини глинених голубова **Слободан Јовић**.

За најбољу спортску организацију проглашен је фудбалски клуб Будва а за најбољег тренера **Боро Лазовић**, шеф стручног штаба Будве. **Крсто Јуђановић** је проглашен за најбољег спорктског радника, док је плакету СОФК-е добио **Светозар Радуловић**, другогодишњи спортички радник.

Р. ПАВИЋЕВИЋ

РЕКРЕАЦИЈА ГОСТИЈУ НА СЛОВЕНСКОЈ ПЛАЖИ

ТЕНИС

ЛИЈЕШЕВИЋ - ТРЕЋИ

НА недавно одржаном тениском турниру "Мимоза 90" у Херцег-Новом у категорији до 14 година, **Борис Лијешевић** освојио је треће место, што је највећи успех будванских тенисера у овој години.

У полуфиналу **Лијешевић** је изгубио од **Бошка Лаличића** из Титограда, а прије полуфинала савладао је **Бека** из Херцег-Новог, и **Симовића** из Титограда.

С.П.

Незавршен пословни простор у Будви, у насељу Подкошљун, ул. 4. Пролетерске бригаде бр. 71 издајем под пољним условима.

Занимљивост је да могујавити на телефон бр. 086 41-074 од 7 до 20 часова.

ЈУГОСЛОВЕНСКОГ АЕРОТРАНСПОРТА НА ЛИНИЈИ ТИВАТ-БЕОГРАД, БЕОГРАД-ТИВАТ, ТИТОГРАД-БЕОГРАД И БЕОГРАД-ТИТОГРАД ЗА МЈЕСЕЦ АПРИЛ 1990. ГОДИНЕ

ТИВАТ-БЕОГРАД понедјељком у 10.10, уторком у 09.10 и суботом у 09.10 часова.

БЕОГРАД-ТИВАТ понедјељком у 08.40, уторком у 07.40 и суботом у 07.40 часова.

ТИТОГРАД-БЕОГРАД понедјељком у 07.20, сриједом, четвртком и петком у 07.20, суботом у 06.40 и недјељом у 07.20 часова.

БЕОГРАД-ТИТОГРАД уторком и четвртком у 20.20, сриједом и петком у 21.00 и суботом и недјељом у 21.40 часова.

Полазак ЈАТ-овог аутобу-

РЕД ЛЕТЕЊА

са испред пословнице у Будви 1 час и 15 минута прије поласка авиона.

Цијена аутобуске карте 30,00 динара.

Како овај ред летјела подлијеже и промјенама, молимо цијењене путнике да се за сва детаљнија обавештења обрате ЈАТ-овој пословници у Будви на телефон (086) 41-210 и 41-641.

ОМЛАДИНСКИ сервис „13. јул“ Будва посредством својих чланова обавља све привремене и повремене послове односно радне задатке који немају карактер радног односа.

Сервис обавља све помоћне послове из области угоститељства и туризма, уговара и истовара robe, чишћења грађевинског земљишта, пословних зграда и станови.

Телефон (086) 41-109 и 44-781.

Приморске
новине

Лист ССРН општине Будва. Издавач Културно-информативни центар Будва. ВД директор **БРАНИСЛАВА ЛИЈЕШЕВИЋ**. Уређује Редакциони колегијум. Главни и одговорни уредник **ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ**. Адреса Редакције: „Приморске новине“ 85310 Будва. Телефон (086) 41-487 и 41-194. Жирарачун 20710-603-1809 код СДК Будва. Штампа НИО „Побједа“ ООУР „Графичка дјелатност“ Титоград. Претплатна за годину дана 80 динара, за пола године 30 динара, за иностранство 30 УСД. Рукописи се не враћају.

Незавршен пословни простор у Будви, у насељу Подкошљун, ул. 4. Пролетерске бригаде бр. 71 издајем под пољним условима.

Занимљивост је да могујавити на телефон бр. 086 41-074 од 7 до 20 часова.

Полазак ЈАТ-овог аутобу-